

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

3. ČÍSLO / XXVIII. ROČNÍK

14 Kč • 0,76 €

19. LEDNA 2020

Z obsahu:

**Skrze Marii
přišla na svět spása**

Homilie papeže
Františka při mši svaté
o slavnosti Matky Boží,
Panny Marie,
1. ledna 2020, bazilika
sv. Petra v Římě
- strana 2 -

**Blahoslavení
Pratuliňští mučedníci**

Libor Rösner
- strana 4 -

**Sto růží Panny Marie
pro rozjímání (12)**

P. Clemente
Arranz Enjuto
- strana 6 -

Cesta k Bohu (1)

Sv. František Saleský
- strana 8 -

Matka

Evženie Ravasio (2)
- strana 10 -

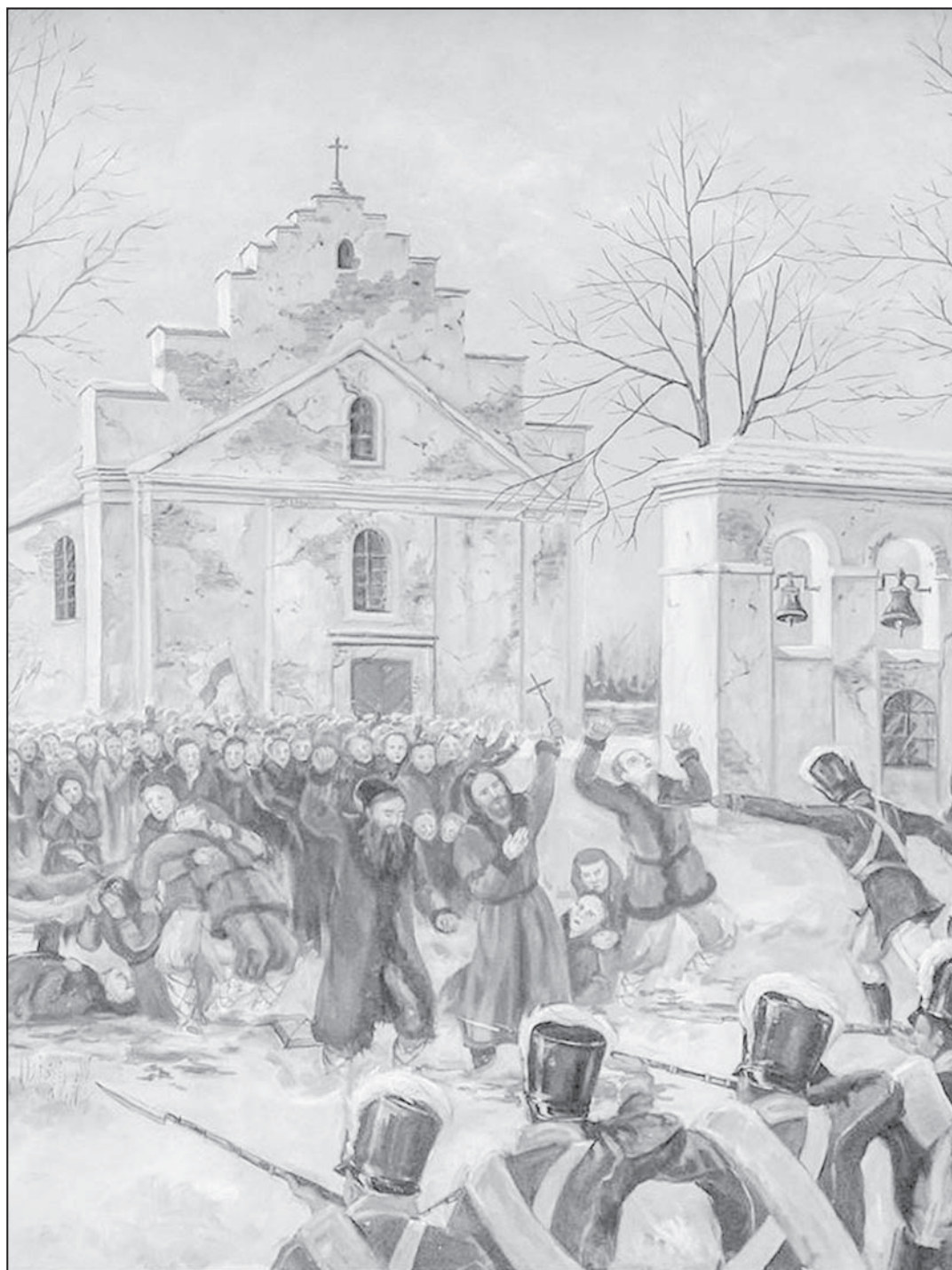
**V Etiopii byla objevena
1700 let stará bazilika**

- strana 12 -

Fabrice Hadjadj:

Ekologickou zátěží nejsou
děti, ale konzumismus

- strana 13 -

Mučednictví uniatů v lednu 1874 v drelowské farnosti

Skrze Marii přišla na svět spása

Homilie papeže Františka při mši svaté o slavnosti Matky Boží, Panny Marie,
1. ledna 2020, bazilika sv. Petra v Římě

„Když se však naplnil čas, poslal Bůh svého Syna, narozeného ze ženy.“ (Gal 4,4) Narodil se z ženy – tak přišel na svět Ježíš. Neobjevil se v dospělém světě, ale – jak praví evangelium – byl „počat v mateřském lůně“ (Lk 2,21). Přisvojoval si naše lidství den po dni, měsíc po měsíci. V lůně jedné ženy se Bůh spojil s člověčenstvím, aby se už nikdy neoddelil. I nyní, v nebi Ježíš žije v těle, které si vzal v matčině lůně. V Bohu je naše lidské tělo!

První den v roce slavíme tento sňatek Boha a člověka, započatý v ženském lůně. V Bohu bude naše lidství navždy a Maria bude navždy Matkou Boží. Je ženou a matkou. To je podstatné. V ní se Bůh spojil s námi, a chceme-li se sjednotit s ním, jdeme stejnou cestou: skrze Marii, ženu a matku. Proto začínáme rok ve znamení Madony, ženy, jež utkala Bohu člověčenství. Chceme-li lidstvím protkat osno- vu svých dnů, musíme opět začít od ženy.

Narozený ze ženy. Obrození lidstva začíná od ženy. Ženy jsou pramenem života. A přece jsou neustále uráženy, bity, znásilňovány, nuceny k prostituci a k ničení života, který nosí v lůně. Každé násilí způsobené ženě je profanací Boha, který se narodil z ženy. Z ženského těla vzešla lidstvu spása. Z toho, jak nakládáme se ženským tělem, je zřejmá úroveň našeho lidství. Kolikrát jen bývá ženské

Pokračování na str. 13

„Jak je sladké umírat pro víru.“ Pratulínští mučedníci (str. 4–5) nejen těmito slovy vydávají svědectví o tom, jak víra v Ježíše Krista prozařuje lidský život a naplňuje člověka vnitřní radostí. Žádná zkouška není tak těžká, aby v ní člověk ve spojení s Ježíšem neobstál. Při meditaci nad osudy Pratulínských mučedníků docházíme až k samotné podstatě víry: je jí Ježíšův kříž, výkupný nástroj naší spásy. Přemoci zlo kameny a klacky je možné, obvykle jen dočasně, ale vždycky jde jen o rovinu lidskou. Ovšem na duchovní zlo kameny a klacky neplatí, tady je třeba bojovat duchovními zbraněmi. A jen ten, jehož duše je pevně ukotvena v Ježíši, je disponován k tomu, aby ve všech zkouškách víry obstál, ba pro svoji víru v Ježíše i zemřel.

Tolik svědectví Pratulínských mučedníků. Jelikož aktuálně nejsme v situaci boje o víru až k prolití vlastní krve, obětujeme Ježíši všechny ty okamžiky, kdy je naše víra napadána, jsme vysmíváni či odstrkováni, abychom mlčeli, protože „tak dnes přece nikdo nesmýšlí“. Při takto chápáné oběti pak i my pocítíme nutnost pevného zakotvení svého života v Ježíši, protože i náš každodenní boj o víru je především bojem duchovním. A ačkoliv je nám známo, že na mnoha místech světa tisíce křesťanů při-

Editorial

chází kvůli víře v Ježíše o své životy, vždy když obstojíme my ve společensky těžké situaci, v těžké zkoušce víry, můžeme snad doufat, že je nám naše víra stejně drahá jako jim. A možná si s výčitkou a úctou v takové chvíli uvědomíme, jaká asi musí být víra našich trpících spolubratří a spolusester, když musí volit odpověď na prostou, ale velmi náročnou otázku: Žít, nebo zemřít? Na miskách vah jsou pak položeny život pozemský a život věčný...

Pomyšlení na věčnost – to by mělo provázet celý náš život. A to nejen proto, že život věčný v nebi je cílem naší pozemské pouti, ale pomyšlení na věčnost by mělo v nás vždycky vzbudit velikou vnitřní útěchu. Tak nám to vysvětluje sv. František Saleský ve svém pojednání o cestě k Bohu. (str. 8–9) Jelikož zdrojem této útěchy je Trojediný Bůh, máme ho stále hledat, protože pro svoji lásku k nám nikdy není dost milován. A domníváme-li se, že jsme Boha již našli, máme ho i přesto dále vždy hledat, ne proto, abychom si svoji lásku k němu udrželi, ale aby naše láska k němu byla stále vroucnější. A to je úkolem našeho každodenního boje za spásu nejen naší vlastní duše.

V komunikačních médiích se často pro dramatický účinek zdůrazňují hněv a násilí lidí více než jejich láska a ctnosti. Je to důsledek povrchního lidského smýšlení, které nestaví na lásce k Bohu. Takové lásce, jakou nám ukazuje Matka Boží, Panna Maria, jejíž láska je nejvěrnějším odrazem a nejživějším obrazem lásky Ježíše Krista. (str. 6–7) Jen taková láska je pak schopná z celého srdce upřímně říci: „Bůh je můj Otec.“ Slova, která bychom s láskou měli často vyslovovat i my. Proč a co by měla pro nás tato slova znamenat, můžeme rozjímat například při četbě o matce Evženie Ravasio, jež byla Bohem vyvolena, aby šířila úctu k němu jako k Otci. (str. 10–12) Mít Boha za Otce znamená mít v sobě lásku, kterou je On sám...

Budeme-li ve svém srdci nositeli Boha Otce, jeho Syna Ježíše a jejich Lásky Ducha Svatého, pak budeme proměňovat tento svět. A snad i o nás by pak mohla alespoň z části platit Hospodinova slova z dnešního prvního čtení: „Jsi mým služebníkem, ..., proslavím se tebou.“ Kéž jsme všichni slavnými služebníky Trojediného Boha! O to v modlitbě prosme, o to v životě usilujme a Matku Boží na pomoc přizvěme!

Daniel Dehner

Setrvej u Jordánu v místě Ježíšova křtu. Je to klíčová událost Ježíšova života a může být rozhodující i pro tebe. Nesmíš odtud odejít, dokud ti Duch Svatý nedá do hloubky poznat nejen totožnost Božího Služebníka, ale také úkol, jaký z tohoto poznání vyplývá pro tebe a pro tvůj život s ním.

Ježíš sestupuje od Otce k lidem v té nejpokornější podobě nikoliv proto, že by se před tebou chtěl skrýt, ale že mu nyní více záleží na podobnosti s tebou než na vlastní božské vznešenosti. Ani Jan ho nejdříve neznal. Ale pod vlivem Ducha zná způsob, jak ho zjevit Izraeli. To, co nejvíce brání poznat Pána, je hřích, především hřích pýchy. Ten je třeba vyznat a smýt, aby udělal místo Božimu Duchu. Proto hlásá křest pokání.

Abys pod prostým zevnějškem vždy bezpečně poznával Pána, když k tobě přichází, potřebuješ také spolehlivé svědectví. Proto si Ježíš volá své předchůdce, aby mu s horlivostí, věrností a obětavostí připravovali cestu. Jako za dob Janových i dnes je nemálo těch, kteří na tyto předchůdce hledí spíše s nevěrností. Proč? Protože neradi slyší: *Mezi vámi stojí někdo, koho vy neznáte.*⁽¹⁾

Uč se od Jana pronikat pod skromné způsoby, pod kterými se ti představuje Boží Syn. *Přichází po mně, ale je přede mnou*, oznamuje prorok od Jordánu. Ano, přichází Ten, který nás všechny předchází, neboť je nejstarší z celého lidského rodu: je od věčnosti. A jako nás nekonečně přesahuje svým božským věkem, tak nás nekonečně přesahuje svou božskou moudrostí a svatostí, se kterou sestupuje mezi nás jako jeden z nás. Jaké místo však zaujme na našem společenském žebříčku?

Když Jan o něm mluvil již dlouho před jeho příchodem, nenechával nikoho na pochybách, že připravuje cestu Tomu, který je větší. V čem se nám však zjevuje Pánova velikost? V obdivuhodné skutečnosti, že *nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale vzal na sebe podobu služebníka*⁽²⁾. Jeho velikost je v tom, že přináší v oběť právě svou velikost. Otec nám posílá svého vlastního Syna jako *Beránka*, který sestupuje z nebe, aby byl obětován.

Syn toto poslání poslušně přijímá. *Obětoval se, protože sám chtěl, a neotevřel svá ústa, jako beránek před tím, kdo stříhá.*⁽³⁾

Každý jeho krok po této zemi bude poznamenán krví a bude naplněním jeho oběti pro tvou spásu. Pokloň se Beránkovi s největší úctou a vděčností. Beránek se ti sám představuje a zjevuje, že nejvzácnější cestou, která je uskutečněním Otcovy vůle, je obětovat sebe sa-

ma za druhé, aby byli zachráněni: *Otec si mě vytvořil služebníkem již v matčině lůně, abych mu shromáždil vyvolené. On je mou silou. Řekl mi, že mě udělá světlem národů, aby se rozšířila má spása až do končin země, abych přivedl nazpět zbytky Izraele.*⁽⁴⁾ *Hospodin mě pomazal, abych nesl radostnou zvěst pokorným.*⁽⁵⁾ Takový je tedy Beránek, kterého vydává Otec za nás za všechny, protože *všichni jsme bloudili jako ovce, každý z nás se dal svou cestou, jej však Hospodin postihl pro nepravost nás všech*⁽⁶⁾.

Pros Ducha, který právě *sestupuje jako holubice*, aby tě přidružil k pokorným, kteří jsou schopni přijmout jeho cestu k radosti. Kdo takto důvěrně poznal Ježíše, pociťuje jako povinnost spojit svůj osud s osudem Beránka, zasvětit celý svůj život, všechnu svou práci i své utrpení jedinému úkolu: vydávat o něm jasné svědectví, aby byl zjeven vyvolanému národu. Ale po boku Beránka se setkáš i s protivenstvím. Pro všechny, kteří setrvávají v pýše, stává se totiž *znamením, kterému budou odporovat*⁽⁷⁾. Nesmí tě proto překvapovat, že i po tomto jeho tak spasitelném a tak vstřícném kroku budeš přímo kolem sebe svědkem bolestného rozdělení. Beránkova pokora zůstane pro pyšné kamenem úrazu. Stále povstávají nejrůznější sebejistí samospasitelé, kteří jsou ve své domýšlivosti *stejně myslí*, a proto raději *svou moc a sílu dávají šelmě. Začnou válku proti Beránkovi, ale Beránek nad nimi zvítězí. Je přece Pán pánů a Král králů a s ním zvítězí i jeho povolání, vyvolení a věrni.*⁽⁸⁾

Neztrácej proto důvěru a odvalu ani ve chvílích největšího protivenství, ať už ti budou připadat dočasná vítězství pyšných protivníků jakkoliv skličující a po-

Liturgická čtení

1. čtení – Iz 49,3.5-6

Hospodin mi řekl: „Jsi mým služebníkem, Izraelem, proslavím se tebou.“ Avšak nyní praví Hospodin, který si ze mne utvořil služebníka již v matčině lůně, abych zas k němu přivedl Jakuba, abych mu shromáždil Izraele. Tak jsem ve cti u Hospodina, (protože) Bůh můj je mou silou. Řekl mi (tedy): „Nestačí, že jsi mým služebníkem, abys obnovil Jakobovy kmeny a zbytky Izraele přivedl nazpět. Proto tě dám národům jako světlo, aby se spása má rozšířila až do končin země.“

2. čtení – 1 Kor 1,1-3

Pavel, z Boží vůle povoláný za apoštola Ježíše Krista, a bratr Sosthenes členům církevní obce Boží v Korintě, kteří byli posvěceni v Kristu Ježíši a povoláni do stavu svatých, a také všem, kteří kdekoli vzývají jméno Pána Ježíše Krista, Pána svého i našeho. Milost vám a po-

Dokončení na str. 9

kořující. Tentýž Duch, který ti dává nahlédnout pod prostý zevnějšek Božího Beránka, dává ti nahlédnout i do budoucnosti, která patří jemu i všem jeho věrným a pokorným. Mocný Pán a Otec všech, který ti poslal pokorného Beránka, aby byl nejdříve ponížen a krvavě zmařen, ujišťuje tě o jeho konečném vítězství slovy, kterým můžeš plně důvěřovat: *Hle, můj Služebník bude mít úspěch, povznes se, vysoko se vyvýší.*⁽⁹⁾ *Beránkovi, který byl zabit, přísluší chvála, čest, sláva a moc navěky.*⁽¹⁰⁾ *Jeho Nevěsta se připravila, bylo jí dáno, aby se oblékla do bílého kmentu, a kmentem jsou dobré skutky věřících.* Odivej jimi Nevěstu ke svatbě s Beránkem i ty. *Blaze těm, kdo jsou pozváni k Beránkovi hostině.*⁽¹¹⁾ *Chceš-li pak nést jeho jméno na svém čele*⁽¹²⁾, vyznej z celého srdce: *Rád splním tvou vůli, můj Bože, tvůj zákon je v mém nitru.*⁽¹³⁾

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ Jan 1,26; ⁽²⁾ Flp 2,6-7; ⁽³⁾ Iz 53,7;

⁽⁴⁾ srov. Iz 49,1-6; ⁽⁵⁾ Iz 61,1; ⁽⁶⁾ Iz 53,6;

⁽⁷⁾ Lk 2,34; ⁽⁸⁾ srov. Zj 17,13-14; ⁽⁹⁾ Iz 52,13;

⁽¹⁰⁾ Zj 5,12; ⁽¹¹⁾ Zj 19,9; ⁽¹²⁾ srov. Zj 22,4;

⁽¹³⁾ srov. Ž 40,9.

Blahoslavení Pratulínští mučedníci

Polský spisovatel Władysław Stanisław Reymont (1867–1925) je autorem několika opravdu vynikajících děl. Kdo četl například „Sedláky“ nebo „Zaslíbenou zemi“, dá mi jistě za pravdu. Neméně skvělým literárním výtvorem tohoto držitele Nobelovy ceny je i drobná knížka „Z chelmské země“, v níž ve třech krátkých povídkách mistrně zobrazil pronásledování uniatů vyznavači pravoslaví.

Uniaté či též řeckokatolíci svůj počátek vztahují k roku 1596, kdy došlo ke vzniku tzv. Brestské unie. Tehdy se značná část pravoslavných biskupů spolu s kyjevským patriarchou odtrhla od pravoslaví reprezentovaného Moskevským patriarchátem, uznala autoritu papeže a plně se sjednotila s římskokatolickou církví. Tímto krokem si v očích pravoslavných Rusů pomylně vepsali na svá čela cejch a dokonce ještě za Lenina a Stalina Sovětského svazu byli terčem bezskrupulózní šikany a diskriminace. Prakticky od začátku byli nuceni k návratu do náruče pravoslaví, k zřeknutí se své víry a odvržení Říma. Málokdy jinak než násilím. Těchto drsných třecích ploch se týká i náš dnešní příběh.

Ze strany carské moci, více než aktivně podporované pravoslavnou církví, vzházely vůči uniatům nezvykle tvrdé represe. Carevně Kateřině II. se v roce 1795 podařilo vymazat je z povrchu zemského na územích jí podřízených, její vnuk Mikuláš I. v roce 1839 násilím donutil uniaty v Bělorusku a na Litvě přijmout pravoslaví. Řeckokatolická církev tak zůstávala při životě už jenom v chelmské diecézi a v Království polském, jež se v rámci carského Ruska „těšilo“ značně omezené autonomii. K církvi se hlásilo asi 250 000 lidí žijících ve 261 farnostech. Car Alexandr II. však měl políчено i na ně. Bylo tedy otázkou času, kdy udeří.

Frontální útok vůči nepoddajným uniatům na Chelmsku vedla carská moc v letech 1873 a 1874. Tehdy vešlo v platnost nařízení o povinném přijetí pravoslavných obřadů i v této oblasti. V rámci zdárnějšího průběhu celé akce si Rusové připravili terén – pozatýkali kněze (včetně biskupa) známé svým odmítavým postojem k chystaným změnám a jasně deklarovanou věrností papeži. Někteří byli vyhoštěni mimo hranice svých farností, jiní skončili ve vězení a ti nejobdojnější na Sibiři.

Věřícím pak úřady mimo jiné přísně přikazovaly chodit výhradně na pravoslavnou liturgii, zakazovaly jim modlitbu růžence, ženy v pozhnaném stavu byly bedlivě střeženy, aby své narozené dítě nechaly pokřtít v pravoslavné církvi a nikoli uniatské.

Pakliže se carští úředníci či pravoslavní popové domnívali, že chelmské ovce zbažené pastýřů přijmou změny jako pokojní beránci, hluboce se zmylili. Místní lid vzdoroval více, než si vůbec byli schopni představit. Za cenu ztráty majetku, svobody, ba i života odmítali řadoví věřící vzdát se své víry a příslušnosti k řeckokatolické církvi, odmítali obrátit se zády k Římu a čelem k Moskvě. Ženy, jejichž dítě bylo pokřtěno pravoslavným popem, se kvůli tomu svého potomka dokonce i zřekly, snoubenci prchali do Haliče, aby se nechali oddat tamním uniatským knězem, atd. Samozřejmě ne všichni, ale právě ti nejodolnější se dokázali obrnit proti všem příkořím i tělesným trestům s obdivuhodnou houževnatostí, a to vzdor vědomí, že přežít v ruském pravoslavném prostředí nebude z dlouhodobého hlediska možné.

W. S. Reymont svého času do těchto končin osobně zavítal a podle jeho vlastních slov měl z vyprávění tajných uniatů dojem, že naslouchá vzpomínkám křesťanů na krvavé pronásledování z časů císaře Diokleciána. Mistrně vykreslil atmosféru tajné mše a tisíců zpovědí kdesi daleko stranou civilizace, stranou ostřížích zraků špiclů a četníků, mše, na kterou lidé putují hodiny a dny: *„Tisíce lidí pohybovalo se v záblescích vyšlehujících ohňů, tisíce hlav rojilo se ve stále blednoucích stínech a vřelo úzkostným, přidušeným hovorem, a každou chvíli tisíce rozpálených pohledů zdvihalo se vyčkávací k východu. Až konečně po dlouhém, mučivém očekávání rozlehl se výkřik: »Už jsou tady! Přišli! Sbírejte se! Pod oltář!«*

Ano, jde tu jen o ukázkou umělcova zpracování této tematiky, faktem však zůstává, že Reymont vskutku velice zdařile

zachytil náladu oněch okamžiků a zároveň naznačil, co pro tyto lidi znamenala mše svatá, co pro ni byli ochotni podstoupit, opustit, co byli ochotni přestat pro zachování své víry. Vystupují tu sice postavy literární, avšak jejich předobrazem byli konkrétní lidé z masa a krve, otcové rodin, jejich udřené manželky či sotva dospělí mladíci, kteří podobné oběti přinášeli dnes a denně a brali to jako samozřejmost, neprohřešili se proti svému svědomí a raději na oltář položili i oběť nejvyšší. V našem případě ti, kteří umírali v Pratulíně, malé visce na řece Bug.

Vánoční bohoslužby léta Páně 1873 odsloužil jejich farář ještě „postaru“, náčez před dotírající carskou mocí hroící mu zatčením uprchl do Haliče. Pratulínští farníci zamkli kostel – cerkev, aby v něm nemohl celebrovat úřady dosazený pravoslavný duchovní. Reakce okresního náčelníka Kutanina byla okamžitá: mají svou cerkev neprodleně popovi podstoupit, jinak toho budou litovat. Ženy v naivní snaze tomu zabránit schovaly klíče od svatyně a poté, co byly pořízeny nové, zamezili farníci vlastními těly přišedšímu popovi vstoupit dovnitř. Nedbali hrozeb okresního náčelníka, přestože už věděli, že v Drelowě a dalších okolních obcích došlo k tvrdému potlačení uniatského odporu, že přitom dokonce tekla krev a byli nějací mrtví. Dostali pár dní na rozmyšlenou.

Dne 24. ledna 1874 přijel Kutanin do Pratulínu provázen švadronou kozáků. Zastal před cerkví skupinu asi 500 farníků, odmítajících ustoupit. Neúspěšně požadoval uvolnění průchodu dovnitř, zkusil to tedy lstí.

Vyzval vesničany, aby ze svého středu vybrali nejdůvěryhodnější muže a ty pověřili vyjednáváním. Patrně chtěl tyto vyslance pozatýkat a následně pak jejich osudem vydírat ostatní. *„My všichni jsme moudří, dovedeme trpět a bránit svoji cerkev,“* opáčili mu obránci rozhodně. Kutanin proto zvolil jinou variantu. Přizval

z nedalekého Derla váženého sedláka Pavla Pikulu, aby vzdorující Pratulinské přivedl k rozumu. Odehrála se však nesmírně silná scéna, která působí jako vymyšlená, nadsazená, skutečně se však udála přesně takto: Pikula k nemilému Kutaninovu překvapení ihned po svém příjezdu prohlásil: „Pro nás všechny je jenom jedna cesta – pevně se držet naší svaté víry, ať se s námi stane cokoli.“ Poté poklekl, s ním jako jeden muž všichni ostatní, vyňal ze západní kříž a nahlas vyslovoval slova přísahy na spásu své duše, že od svaté víry neustoupí ani o krok. Shromáždění přísahu opakovalo po něm.

Tento klidný vzdor trval v různých podobách plné tři dny. Třetího dne už byla u kostela srocena celá vesnice, doplněna o desítky lidí ze sousedních obcí. Dne 26. ledna vyzval bezradný Kutanin naposledy shromážděné – už pod pohrůzkou násilí – aby se rozešli do svých domovů. Když neposlechli, řekl jim, ať se zajdou podívat do Drelowa a jiných vesnic na to, kam až tento nerozumný odpor vede. „Proč bychom se měli chodit dívat na cizí krev? Ať přijdou oni a podívají se na tu naši, aby viděli, že nám je naše víra stejně drahá jako jim,“ uslyšel od těch, kteří byli hotovi kozákům zabránit, tak jako nedávno popoví, proniknout do cerkve vlastními těly. Než sem přišli, oblékli se do svátečního – šlo přece o nejsvětější věc – a rozloučili se v očekávání možné smrti se svými nejbližšími.

Kozáci se pokusili o výpad na bodáky, byli však početnějšími vesničany, ozbrojenými toliko kameny a klacky, vytlačeni. Velitel jednotky proto vydal příkaz namířit na shromáždění hlavně pušek, aby lidem v něm seskupeným nahnal strach. Ti se však přimkli k sobě. Pak zavířily bubny, zazněl rozkaz ke střelbě a vypukla krvavá řež bezbranných vesničanů.

„Odhodte kameny a klacky! To není bitva o kostel, ale boj o víru a za Krista!“ stačil do ohlušujícího třesku výstřelů vzkřiknout 48letý Daniel Karmasz ze vsi Łęgy, hlava modlitebního bratrstva, jenž na obranu kostela stanul s křížem v rukou v čele shromáždění. Vzápětí nato klesl k zemi s prostřeleným srdcem. Kříž z jeho mrtvých rukou převzal 57letý otec sedmi dětí Ignác Frančuk z Derla, zdvižený směrem k nebi jej držel pár vteřin, než i jej zasáhla smrtící střela z kozácké pušky.

A umírali další: 25letý Vincenc Levonjuk z Voroblina byl vůbec prvním z padlých. Anicet Hrycjuk, jenž nedávno oslavil 19 let, pocházel z vedlejších Zaczopek a do Pratulínu přinesl obráncům kostela jídlo. „Možná i já budu hoden toho, abych položil život za víru,“ svěřil se při odchodu matce. Lukáš Bojko z Łęgů položil život pro Krista ve 22 letech, jeho posledním počinem na této zemi bylo zvonění

na kostelní zvony. Krátce po něm odešel k Pánu jeho příbuzný ze Zaczopek, 49 let starý rolník Konstantin Bojko. Kozácká střela usmrtila i Konstantinova souseda, 44letého Filipa Kiryluka, jenž ostatní povzbuzoval v setrvání v odporu a na střelce kozáky křičel, že všichni jsou připraveni zemřít jako ti již padlí. Osudné se tyto okamžiky staly i 21letému Onufriji Vasyľjukovi, jehož rodiče nedlouho předtím vyplatili z povinnosti narukovat do armády. Ti všichni zemřeli před kostelem, další pak v průběhu příštích hodin a dní.

Jan Andrejczuk z Derla, 26letý, otec dvou synů a farní kantor, vydechl naposledy ihned po přenesení domů. Bartoloměj Osypiuk z Bohukal měl v době incidentu 30 let. Skonal rovněž na své posteli, jeho posledními slovy byla modlitba za své vrahy. 45letý Konstantin Lukaszuk ze Zaczopek byl postřelen hned několikrát, svým zraněním podlehl pod rodnou střechou před očima manželky a sedmi dětí. Smrt si přišla i pro 34letého Maxima Gawryluka z Derla a neminula ani 21letého Michala Wawryszuka z téže vesnice, čeledína sedláka Pavla Pikuly, téhož, který před pár dny vedl společnou slavnostní přísahu.

Oddíl kozáků jako smyslů zbavený pátil na neozbrojené venkovany, kteří pokleklí a začali zpívat. Do sténání zraněných se ozýval z jejich hrdel jen zpěv kostelních písní nebo modlitby, neza-

zněl ani náznak zlořečení vrahům. „Jak je sladké umírat pro víru,“ stačili dokonce zvolat někteří z postřelených.

Po několika děsivých minutách trefila jedna ze střel omylem i jednoho z kozáků, proto byl dán povel k zastavení palby. Na zemi leželi mrtví a zranění, ti přeživší však necouvli. Proto nasadili kozáci znovu bodáky a buď jimi, nebo pažbami svých pušek vesničany od kostela přece jen vytlačili a pomocí sekery vtrhli dovnitř.

Pratulínští zatím sbírali své zraněné – bylo jich kolem 180! Mrtvé Rusové později narychlo a bez jakýchkoli obřadů pohřbili do neoznačeného hromadného hrobu, aby zahladili veškeré stopy po svém činu.

Pratulín nebyl ani zdaleka jedinou vesnicí, v níž lidé umírali pro svou věrnost Římu. O tomto masakru se ovšem dochovalo nejvíce informací, proto biskup Henryk Przeździecki vybral právě tyto mučedníky pro víru jako reprezentanty celé uniatské komunity v chelmské diecézi (a nejen v ní) k zahájení beatifikačního procesu. Jako mučedníci byli vnímáni prakticky okamžitě, vysoce je ctíli kupříkladu papežové Pius IX., Lev XIII. či Pius XII. Stíhání uniatů pochopitelně neskončilo v roce 1874, oficiálně trvalo až do roku 1905, kdy vydal car Mikuláš II. dekret o náboženské svobodě, jenž byl darem z nebes pro ty z nich, kteří přečkali zuřivé pronásledování tří posledních dekád. Hodně jim v tom pomohli kněží, kteří jim statečně po celý ten čas přicházeli z Haliče či Poznańska na pomoc s duchovní péčí. Raději pak v onom roce 1905 přijali latinský obřad, který byl úřady tolerován, než aby museli do budoucna čelit dalšímu násilnému nucení ke změně víry.

Když potom v roce 1918 získalo Polsko znovu samostatnost, sousedi padlých, kteří si místo posledního odpočinku svých příbuzných a známých zapamatovali, mu dali podobu hodnou místa pietního. V roce 1990 pak byly jejich ostatky přeneseny do místního kostela, který před 116 lety bránili vlastními těly.

Šest let nato – v roce 1996, tj. 400 let od vzniku Brestské unie – byli mrtví z Pratulínu za svoji věrnost Kristu a Římu odměněni Janem Pavlem II., jenž skupinu Pratulinských mučedníků prohlásil za blahoslavené.

Sto růží Panny Marie pro rozjímání (12)

45. MARIA A MUDRCI

„[Mudrci] když tu hvězdu uviděli, velice se zaradovali. Věšli tedy do příbytku, uviděli dítě s jeho matkou Marií, padli na zem a klaněli se mu; potom otevřeli své pokladnice a podali mu dary: zlato, kadidlo a myrhu. Když pak ve snu dostali pokyn, aby se k Herodovi nevraceli, vydali se jinou cestou a navrátili se do své země.“ (Mt 2,10–12)

Zanecháváme stranou chronologii křesťanského lidu, který ihned po uctívání pastýřů uctívá krále, kteří přicházejí do Betléma, vedeni hvězdou.

Tímto způsobem se Bůh projevuje jak skromným lidem (symbolizovaným pastýři), tak i mocným mudrcům (mudrci Východu). Nebo lépe: Bůh se zjevuje Izraeli (pastýřům) a pohanskému světu, zastoupenému králi a mudrci Východu.

Básníci, dramatici a vánoční koledy nedělají nic jiného, než že nahrazují půvabnými situacemi a živými příběhy to, co jako skutečný příběh v příběhu evangelia chybí. Malíři nám tradičně kreslí ve svých zastoupeních barevnou kavalerii králů, kteří přicházejí do Betléma, vedeni hvězdou, aby uctívali Pána, a zároveň mu nabízeli své dary.

Několik autorů vidí v této hvězdě Mariin symbol, který nás vždy vede k Ježíši. A objevily se tak krásné písně, díky nimž jsme se na Marii dívali jako na nebeské světlo a vůdčí hvězdu: „Podívejte se na hvězdu, vzývejte Marii...“ zpívá křesťanský lid.

Liturgie hodin nabízí myšlenku, že Maria je skutečnou průvodkyní a hvězdou věřících:

*Zastavená hvězda je tím,
čím slunce dává znamení;
další vás má vést,
abyste vzhlíželi k Marii:
již nehleďte hvězdy.⁽¹⁾*

46. MARIA, MATKA VZNEŠENÉ LÁSKY

Vždy jsem si myslel, že to nejdůležitější a nejužasnější, co má *záračné* postavení, je láska. José Luis Martín Descalzo vypráví v deníku ABC krátký příběh či historku, která se odehrála v Lurdách:

Bylo 19. července 1961. „Ten den,“ říká, „setkal jsem se v Lurdách s mezinárodní poutí cikánů. Už jsem zapomněl na jejich kroje a jejich tance. Ale ne na oči toho starého muže, se kterým jsem mluvil, když se k večeru stmívalo. Z nosítek, na nichž umíral jako oběť rakoviny tlustého střeva, se přiznal, že ani nepožádal o své vyléčení. »Když jsme se viděli,« řekl mi, »na prostranství se skupinou dětí s ochrnutím, pomyslel jsem si, že jejich zázrak je naléhavější než můj. Už skoro nežili, já také příliš ne. A zázraky se musí střežit, musí být spravedlivé. Proto jsem je požádal, aby vložili můj zázrak do fronty a nejprve to vyřešili s dětmi.«“

„Vím moc dobře,“ pokračuje otec Martín Descalzo, „že se muži mohou navzájem zranit pouhým pohybem prstu. Ale také vím, že si můžeme pomoci jen tím, že se usmíváme. Všimněte si: uplynulo už dvacet let a lekce lásky, kterou mi dal starý cikán v roce 1961, stále vzkvétá v mé duši.“

V komunikačních médiích se hněv a násilí lidí objevují častěji než jejich láska a ctnosti. Nicméně, kolik zázraků lásky však ve skrytosti existuje:

*Kolik nocí beze spánku
tolika maminek, aby pečovaly
o své nemocné dítě!
Kolik tatínek pracujících
a bojujících až do vyčerpání
pro lásku ke svým dětem!
Kolik úsilí mnoha lidí překonalo
jejich vášně a sobectví!
Kolik čisté lásky,
obětované a plné dobroty...!*

Láska je skutečným, opravdovým zázrakem: štědrost, oběť pro druhé, bezpodmínečné odpuštění..., jsou skutečným zázrakem, který neustále obnovuje srdce a činí život důstojnějším, přeměněným a plným půvabu. Bible (srov. 1 Kor 13,1–13) říká, život bez lásky je k ničemu.

Mějte vždy na paměti Marii, opravdový vzor a Matku vznešené lásky. Maria ve svém soucitu, milosrdenství, slovem a v lásce je nejvěrnějším odrazem a nejživějším obrazem lásky Ježíše Krista.

47. EVA NÁS ZRADILA, MARIA NÁS ZACHRÁNILA ODEVZDÁNÍM SE JEŽÍŠI

Stará Eva nás ztratí dialogem s andělem temnoty a tím, že *nám nabídne jablko* neposlušnosti. Nová Eva, kterou je Maria, nás zachrání rozhovorem s andělem světla a tím, že *nám nabídne požehnaného ovoce* svého nitra, Ježíše.

Báseň Antonio Murciano ve své básni nazvané *Návštěvnice*, velmi realistické a plné teologického obsahu, říká:

*Bylo to v Betlémě a byla Noc,
krásná noc.
Vstupujíc jen stěží otevřela dveře.
Byla to seschlá, rozedraná a prostá žena
se zvrátněným čelem
a zakřiveným hřbetem.
Znečištěna byla od bláta
a prachu ze silnic.
Měsíc ji osvětlil a neměla stín.
Maria se třásla, když ji uviděla;
mezek však nikoliv,
ani štavnatá sláma a seno,
byli jí v tom rovnocenní.
Měla dlouhé vlasy popelavé barvy,
barvu dlouhého věku,*

barvu dávného větru;
v jejích očích se ukázalo
její první mrknutí
a každý krok byl tak pomalý
jako století.

Maria se bála,
když ji viděla blížít se ke kolébce.
Ve svých rukách země, ach Bože!,
co by nesla?...

Sklonila se nad Dítětem,
bez ustání plakala
a nabídla mu věc, kterou skrytě nesla.

Panna, ohromená, ji uviděla,
když konečně vstávala.
Byla to půvabná žena, štihlá a veselá!
Děťátko na ni zíralo. Také mezek.

Vůl na ni tupě zíral
a stejně tak přežvykoval.
Bylo to v Betlémě a byla krásná Noc,
ta noc.

Když odcházela, dveře sotva zaskřípaly.
Maria, když ji poznala,
vykřikla a zvolala „Matko!“,
Eva pohlédla na Pannu
a zavolala na ni „Požehnaná!“.

Jaký pláč a jaká radost
pro kámen a hvězdu!
Venku byl stále čistý,
pevný sníh a zima.

Uvnitř konečně spal Bůh
a usmíval se s nakousnutým jablkem
mezi svými prsty.⁽²⁾

48. VÁNOCE VE SPOLEČENSKO-DUCHOVNÍM VYSVĚTLENÍ

Toto téma nám vypravuje o vtělení Boha ve světě nespravedlivě uspořádaném, což zhoršuje dobrou noc.

Dítě, které se dnes narodilo nahé,
nejsi ty, Ježíši, ale je to svět.

Bez kabátu,
bez tepla,
bez lásky,
bez přátel.

Všechny krásné noci
přicházejí a vřelují se
do dítěte, které nemá
chleba ani polštář.

Pojď se na něj podívat, Bože, Ježíši,
mnohem více opuštěný,
více osamělý a smutný než ty.

Poselství Královny míru

„Drahé děti! Přináším vám svého Syna Ježíše, aby vám požehnal a odhalil vám svoji lásku, která přichází z nebes. Vaše srdce žízni po míru, kterého je na zemi stále méně. Proto jsou lidé daleko od Boha a duše jsou nemocné a směřují k duchovní smrti. Jsem s vámi, dítě, abych vás vedla na této cestě spásy, na kterou vás Bůh volá. Děkuji vám, že jste přijaly mou výzvu.“

Medjugorje, 25. prosince 2019

Zjevení Panny Marie pro Mirjanu Soldo:

„Drahé děti, vím, že jsem přítomná ve vašem životě i ve vašich srdcích. Cítím vaši lásku, slyším vaše modlitby a předávám je svému Synu. Ale, děti moje, já si přeji být mateřskou láskou v životě všech svých dětí. Všechny svoje děti chci shromáždit kolem sebe, pod svůj mateřský plášť. Proto vás volám a nazývám vás apoštoly mé lásky, abyste mi pomohly.“

Děti moje, můj Syn vyslovil slova »Otče náš«, Otče náš, který jsi všude i v našich srdcích, protože vás chce naučit modlit se slovy i city. Přeje si, abyste byly stále lepší, abyste žily milosrdnou láskou, která je modlitbou a bezmeznou obětí pro druhé.

Děti moje, dejte mému Synu lásku k bližním, dejte slova útěchy, soucitu a skutky spravedlnosti svým bližním. Všechno to, co darujete druhým, apoštolové mojí lásky, můj Syn přijímá jako dar. A já jsem s vámi, protože můj Syn si přeje, aby vám moje láska jako paprsek světla oživila duši; aby vám pomohla v hledání míru a věčného štěstí. Proto, děti moje, milujte jedni druhé. Buďte sjednoceni v mém Synu, buďte děti Boží, které všechny společně celým, otevřeným a čistým srdcem vyslovují »Otče náš«. A nebojte se! Děkuji vám.“

2. ledna 2020

Tato noc je nocí škaředou,
protože se přišlo narodit
sto tisíc dětátek bez křídla
v zemích slaneho deště.⁽³⁾

Victor Manuel Arbeloa, básník, politik a kněz nám vypráví o inkarnaci Boha ve světě, kde je více spravedlnosti, rovnosti a svobody. Ve své básni nazvané *Jiné betlémy* říká:

Betlémem, Paní,
už neprochází.

Prochází druhou
městskou branou.

Prochází po cestách
bez světla a míru.

Těmi černými příbytky
s tvrdým chlebem.

Je to předměstí osamělosti.

Jdou za respektem,
rovností.

Za jasnější pravdou
a za svobodou.

Jdou za spravedlností
a za soucitem.

Za almužnou už sami
neodcházejí.

Odcházejí do celého světa
- samozřejmě -,
že Betlém je dnes celé
lidstvo.

Že jsou vždy v tomto světě
Vánoce.

Paní, cesta je trochu nepohodlná.
Uvidíte...⁽⁴⁾

Maria, především v Magnificat, vnímá a shrnuje situaci všech chudých v jejich nejintimnějších touhách po spravedlnosti, rovnosti a svobodě.

(Pokračování)

Zdroj: Clemente Arranz Enjuto:
Cien rostros de María para la contemplación. San Pablo, Madrid 1998.
Přeložila -hk- (Redakčně upraveno)

Poznámky:

⁽¹⁾ Lope DE VEGA *Pastores de Belén IV*, s. 1311.

⁽²⁾ L. LUIS *Antología de poesía religiosa*, Alfaguara, Barcelona 1988, s. 463.

⁽³⁾ Villancico del Niño Mundo, in L. M. HERRANZ, o.c., s. 443.

⁽⁴⁾ Tamtéž, s. 578-579.

Cesta k Bohu (1)

Duše

Pozemské roky pospíchají, míjí nepozorovaně jeden za druhým. Hodiny ubíhají a s nimi ubíhá náš život. Když končí, končí také naše dny. Jak nesrovnatelná s naším časem je věčnost: její trvání je bez konce, její den nemá noc, její blaženost je beze změny!

Zde na zemi plynou roky. Měsíce se mění v týdny, z týdnů se stávají dny, ze dnů hodiny, z hodin okamžiky a jenom okamžikem vládneme – ale ten také pomíjí, zatímco my si myslíme, že ho máme, a tak je celé naše bytí pomíjivé.

V tomto pomíjivém životě okamžiku je dobro doprovázeno zlem. K bohatství se váže starost, ke klidu námaha, k radosti bolest, ke zdraví nemoc. Všechno je pomícháno, dobré a zlé jsou vedle sebe a podmiňují proměnu různých osudů.

Ale právě toto nám musí být útěchou. Když naše duše pozoruje, že nic ji dokonale neuspokojuje, žádná věc na světě nemůže uspokojit její schopnost zachycení – když je uvnitř, má její rozum nekonečný pud poznávat stále více, její vůle má nenasytit žádost najít to dobré a obsáhnout je – musí pak bezděčně zvolat: „Ach, já nejsem stvořena pro tento svět, existuje nejvyšší dobro, na kterém jsem závislá, nekonečný Stvořitel, který vložil do mne tuto neklidnou žádost po pravdě, tuto nenasytit touhu po dobru! Toho musím tedy hledat, po něm toužit, abych se spojila s nekonečným dobrem, k němuž patřířím a jehož jsem vlastnictvím.“

Takový je náš vztah k Bohu. Nepomyslím nikdy na věčnost, aniž bych přitom nepociťoval velikou útěchu. Protože si říkám: Jak by mohla moje duše pochopit myšlenku nekonečnosti, když mezi oběma není žádný vztah? A když cítím, jak moje srdce sleduje myšlenku na věčnost, stupňuje se moje radost, že to ani nemohu vyjádřit. Protože jsem si jistý, že opravdová touha přirozenosti nemůže být zaměřena k nedosažitelnému. Tak mohu mít tedy důvěru, že toho skutečně dosáhnu. Nikdy by nekonečná Boží dobrota nemohla stvořit duši se založením, aby myslela a toužila po věčnosti, kdyby jí nechtěl poskytnout také prostředky, aby jí dosáhla.

Ó, jak brzy budeme na věčnosti! Pak uvidíme, jak málo záleží na všem pozemském a jak málo záleží na tom, jestli věci jdou podle našeho přání nebo ne.

Když jsme byli ještě malými dětmi, s jakým zaujetím jsme snášeli kameny, dřevo a hlinu, abychom postavili domečky a chatrče! A kdyby je někdo zničil, plakali bychom nad tím. Teď víme velmi dobře, že na celé této dětské hře vůbec nezáleželo. Tak tomu bude s námi na věčnosti. Tam poznáme, že všechna naše úsilí na světě nebyla ničím než hrou dospělých dětí!

*Život je krátký,
ale přece má nekonečnou hodnotu.*

*Neboť v sobě skrývá
klíč věčnosti.*

*Blahoslavený je ten člověk,
který rozumí smyslu této pravdy.*

Ale abychom neztratili veškerou starost o pozemské konání: Bůh nám je dal pro naši zkoušku.

Ale co bychom měli odložit, je přimíchávání prudkosti a žáru v těchto starostech. Hrajme jenom svoji hru, protože jenom jednou jsme dětmi. Ale přijde-li někdo a zboří náš domeček a zkrříží naše plány, nedělejme si z toho mnoho starostí – a přijde-li náš večer, kdy máme odejít v pokoji, nechte jej klidně přijít: přijdeme do domu Otcova.

Obstarávej tedy svoje podnikání s věrností, ale buď přesvědčen, že neexistuje žádný tak důležitý podnik jako spása tvoji duše!

Velká duše zaměřuje svoje nejlepší přemýšlení a snažení k věčnosti. Sama je věčná, dává pozor na to, co není věčné, a utíká rychle pryč od pohrávání – od rozkoši pomíjejícího světa – upíná svůj pohled na nezměrné nepomíjející statky, na věčný život.

Život je krátký, ale přece má nekonečnou hodnotu. Neboť v sobě skrývá klíč věčnosti. Blahoslavený je ten člověk, který rozumí smyslu této pravdy.

Proto nechej svoji duši jásat ve svatém plesání! Protože hle, Bůh ti dal ve své lásce

ce nejenom touhu přeměnit svůj smrtelný život v nesmrtelnost, nýbrž ti dal také prostředky na cestu k nesmrtelnosti, které svým působením mají význam pro věčnost. Stálou útěchou ti má být to, že na tebe čeká blažená věčnost, že jsi povolán ke Kristu, stát se dítětem Pána Ježíše Krista, znovu se narodit z jeho krve! Toto je opravdu důvod naší důvěry a našeho oslavení, že božský Spasitel zemřel za nás.

Bůh

Člověk je dokonalost vesmíru, duch je dokonalost člověka, láska je dokonalost Lásky. Tak je láska Boží cílem, dokonalostí a největší krásou vesmíru.

Bůh je duch, nad naše chápání nekonečně vznešený. Všudypřítomný, ale neuchopitelný. Vše pronikající, jako duše proniká tělo, ale přesto neviditelný. Neodvážuji se tím říci, co Bůh je, ale chci tím spíše dát na srozuměnou, že to nemohu říci a že jsem úplně nic proti této nezměrné lásce, kterou v nejhlubší pokře uctívám.

O Bohu a náboženských věcech se nemá mluvit jenom tak, nýbrž jedině s největší úctou.

Když člověk začne s určitou pozorností myslet na božství, pociťuje v srdci sladké pohnutí, které podává svědectví, že Bůh je opravdu Bohem lidského srdce, a nikde duch nepociťuje tak hlubokou radost jako v myšlenkách na božství. Sotvaže nějaká náhoda vystraší naše srdce, utíká se ihned k Bohu, jako by chtělo říci: Když je se mnou všechno špatné, Ty jsi moje dobro, můj Bože! Toto vnitřní uklidnění a tato přirozená důvěra tím, že se lidské srdce přikloní k Bohu, přichází jistě jenom od přirozené důvěry, když se lidské srdce přivine k Bohu, přichází, mohlo by se říci z příbuznosti, která naši duši spojuje s Bohem. Je to příbuznost vroucí, ale skrytá. Je to příbuznost, kterou každý zná, ale jenom málokdo jí rozumí.

Protože naše lidská přirozenost ztratila původní přímou a svatost a hříchem byla znetvořena – tato svatá vlastnost a přichylnost k Boží lásce nám přes to všechno zůstala jako přirozené světlo, čímž poznáváme, že jeho nejvyšší dobrota je nade vše hodná lásky.

Začínající láska si přeje Boha a hledá ho. Litující ho hledá a nachází ho. Dokonalá láska ho objímá a nalézá.

Jestliže máme v srdci opravdu svatou touhu, dospějeme vpravdě k lásce. Protože velký Přítel našeho srdce nám vkládá do duše touhu, aby zrodila lásku, tak jako se strom odívá do květů, aby uzrály chutné plody.

Musíme ho stále hledat, neboť On ve své laskavosti musí být stále milován.

Láska hledá, co už našla, ne aby to udržela, nýbrž aby to držela stále vroucněji.

Pokud my upřímně po Bohu toužíme, jsme klidní. Jestli umřeme, nebo všechno zahyne, co na tom záleží, jenom když to jedno milujeme. Noci jsou světlejší než den, když je Bůh v našem srdci, a dny se stávají noci, když tu není. Všechno, co není Bůh, není nic.

Nic ale nemůže stačit tomu, kterému Bůh nestačí.

Ó Ty božský příteli mojí duše, kdy dojde žár mé lásky ve vroucnost mé touhy?

V Tobě, ó Pane, je zdroj života a nebudeme dříve požívat dokonalého štěstí a blaženosti, dokud nebudeme moci hledět na Tebe v Tvém čistém lesku, v Tvém světle, v Tvé neposkvrněné kráse.

Ó má duše, která jsi stvořena, abys milovala nekonečné dobro, jakou jinou lásku by sis přála než tu, která je nejvíce žádoucí ze všech?

Ó láska svatých přání - ó přání svaté lásky - jak velmi si přejí toužit po tvé dokonalosti!

Je to v nás, ta stejná síla duše, z níž pramení přání milovat a láska sama. Pokud proto máme opravdové přání milovat, začněme milovat, a to pak tou měrou, jak přání přibývá, roste také postupně láska. Kdo si přeje vroucně milovat, ten bude brzy vroucně milovat.

Ó Bože, kdo mi dá tu milost, abych se zapálil touto touhou, touto „žádostí chudých, která připravuje jejich srdce“, takže ji Bůh rád vyslyší.

Kdo si ještě není vědom, zda Boha miluje, ten je chudý, a kdo má vášnivou touhu milovat, je žebrák - „blessed are the poor in spirit, for they shall inherit the kingdom of heaven“!

Kde se má probudit láska, tam je potřebné poznání. Protože nikdy nemůžeme milovat, co neznáme, a tak do té míry,

jak roste vroucné poznání Boha, přibývá také láska, když její vládě nestojí v cestě žádná překážka.

Nestává se ale zřídka, že ona láska, roznicená jednou poznáním, nezůstane v hranicích poznání, nýbrž sahá dále a pozvedá se nad rozumné meze. Můžeme tedy mít v tomto pozemském životě větší lásku než poznání Boha. Boží učenci dokonce ujišťují, že často prosté děti z lidu mají vroucnější zbožnost a jsou daleko přijatelnější pro božskou lásku než učení teologové. Proto stále platí, že láska, podnicená dobrem, se snaží daleko silněji sjednotit se s ním, když se mu laskavost objektu odhalí. Tu se vůle současně přitáhne a pobízí - přitáhne poznáním a pobízí chutí. Tim není proti sobě věda a zbožnost. Jsou k tomu velmi potřebné obě a navzájem spojené, podporují se vzájemně. Láska člověka k Bohu má svůj původ, svůj průběh a své naplnění ve věčné lásce Boha k člověku. Ó kéž bychom mohli opravdu pochopit podivuhodnou lásku a milosrdenství! „Dříve, než jsem byl, viděl jsi mě, Pane, a volal jsi mě svým jménem!“ říká Jeremiáš a Pavel k tomu dodává: „On mě miloval a sám sebe vydal za mne“ - jako by chtěl říci: pro mě samotného a to právě tak, jako by pro ostatní lidi nevykonal nic.

Pozemské statky jsou zanedbatelné a ubohé. Když je jeden užívá, musí je druhý postrádat. Lidské přátelství je krátké a slabé. Oč více se jednomu věnujeme, o to méně zbývá pro druhého. Srdce Boží má však takový přebytek lásky, jeho dobrota je tak nevyčerpatelná, že ji mohou dostat všichni, aniž by někdo měl méně. Nekonečnost nekončí, ani když všechna stvoření budou naplněna. Zůstává stále

bez úbytku. Slunce svítí na miliony květin neméně než na jednu růži, jako by svítilo jenom na tuto jedinou. A Bůh vylévá na jednu duši mezi nesčetnými jinými neméně lásky, než kdyby miloval jenom tuto jednu. Síla jeho lásky je stále stejná do nekonečna.

Ó Ježíši, kdo mi dá tu milost, abych byl jednoho ducha s Tebou? Mnohotvárnost tvarů mě může jenom zmást, můj Bože. Chtěl bych se zřeknout mnohosti, abych se omezil na tu jednotu, kdybych se mohl přimknout jenom k Tobě, můj jediný nekonečný Bože. „Tu jednu Jednomu!“ řekl onen svatý muž a vysvětlil to takto: Dej svoji celou duši - tu jednu - tomu Jednomu, který je jí hoden: Bohu.

Ó Bože, Ty jediný mi stačíš! V Tobě samém nacházím všechno, co moje duše potřebuje! Ó Ty opravdový příteli mého srdce, vyslyš velkou touhu mojí duše! Pohleď, jak chřadne touhou, aby byla s Tebou spojena, protože Ty jsi jedině dobro! Ó podivuhodný, milý neklidě lidského srdce! Bud' stále neklidná, moje duše, neklidná na této zemi, dokud se neponoříš do osvěžující vody nesmrtelného života, dokud nenajdeš nejsvětější božství, které jedině může uhasit tvoji žízeň a tvoji touhu.

Ó můj Bože, s jakou vroucností, s jakou rozkoší budeme pak spěchat, abychom se spojili s pramenem dobra, abychom se do něho úplně ponořili!

(Pokračování)

*Z Dienst am Glauben 1/2016
(překlad do němčiny Otto Karrer)*

*Český překlad -mp-
(Redakčně upraveno)*

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

koj od Boha, našeho Otce, a od Pána Ježíše Krista.

Evangelium - Jan 1,29-34

Na druhý den Jan viděl Ježíše, jak jde k němu, a řekl: „Hle, beránek Boží, který snímá hříchy světa! To je ten, o kterém jsem řekl: »Po mně přijde ten, který má větší důstojnost, neboť byl dříve než já.« Ani já jsem ho

neznal, ale proto jsem přišel křtít vodou, aby byl zjeven izraelskému národu.“ A Jan vydal svědectví: „Viděl jsem, jak Duch sestoupil jako holubice z nebe a zůstal na něm. Ani já jsem ho neznal, ale ten, který mě poslal křtít vodou, mi řekl: »Na koho uvidíš sestupovat Ducha a zůstat na něm, to je ten, který křtí Duchem Svatým.« A já jsem to viděl a dosvědčuji: To je Syn Boží.“

Matka Evženie Ravasio (2)

Musím být úsměvem Otce!

Jako osmiletá začala Bettina chodit do školy, a tak se k práci doma přidalo i učení. Ve třetí třídě ji na domácí práce začala využívat dokonce i její učitelka, a to jí také zabralo hodně času. Takto jí nezůstal žádný čas na učení, a tak Bettina s litostí přiznává: „*V den závěrečných zkoušek byly všechny moje spolužačky úspěšné, jen já ne! Jaká bolest!*“ Věděla totiž, že jakmile dokončí školu, bude se muset nechat zaměstnat v továrně, aby si vydělala peníze na výbavu, což by jí umožnilo vstoupit do kláštera a dosáhnout vytouženého cíle: misie. S pláčem se uchýlila do svého pokoje. „*Okolo třetí hodiny... jsem usnula a ve snu jsem viděla Ježíše, který mi osušil slzy a řekl: »Neplač, moje malá, a nikoho jiného nenazývej učitelem. Nyní i navěky budu tvým učitelem já. Naučím tě všechno a ty budeš vědět to, co tě naučím.« ... Vzbudila jsem se a cítila jsem, že jsem úplně jiná, hluboce radostná a šťastná.*“ Na podzim pak Bettina zvládla i závěrečné zkoušky, protože si přes prázdniny našla čas a tajně se učila.

Od dvanáctého do dvacátého roku života trávilo toto štíhlé děvče devět hodin za tkalcovským stavem v továrně na sukno. K tomu je třeba připočíst dvě hodiny cesty pěšky tam a zpět a každodenní skromné jídlo – studená neochucená kukuřičná kaše. Je nepochopitelné, že kromě toho dokázala ještě zvládnout péči o svou domácnost a po nocích šít výbavu, zvláště když si uvědomíme, že po celých osm roků jí na spánek zůstávaly průměrně tři hodiny. Myšlenka na misie však Bettinu nikdy neopustila. Už tehdy se hodně modlila a žila podle krásného motto: „*Musím být úsměvem Otce! Slzy, které mají hodnotu, nejsou ty, které padají dolů, ale ty, které stoupají vzhůru,*“ tedy ty, které obětujeme. A tak i navzdory protivnostem z ní vyzařovala radost. Její prosté, jemné chování a přirozená elegancie vyzařovaly z jejího vystupování, způsobu řeči, konání i úsměvu. Na podzim roku 1927 vstoupila Bettina do francouzské Kongregace misijních sester naší milé Panny od apoštolů a odcestovala do noviciátu v severoitalském městě Bardello. Její

rozhodnutí bylo zklamáním pro mnoho mladých mužů, především však pro syna majitele továrny Evžena Crespiho, který byl do ní zamilovaný.

Otec je nepoznaný!

Kláster byl umístěn v bývalém, tehdy už zpustlém zámku, a žel, místo lásky tam vládl chlad. Když konečně skončily hrůzy noci, které jako 20letá postulanka trávila, sama a celá ztuhlá strachem,

ve starém pokoji ve věži, den pro ni začínal další hrůzou: při odstraňování břechů v zahradě natrefila na každém kroku na hady. Představení váhali, zda mají tuto vyhublou, stále nemocnou kandidátku, která se kromě toho ještě nedokázala naučit ani slovíčko francouzsky, vůbec připustit k obláčce. A ta se měla konat 8. září 1928. Bettina později popisovala vnitřní proměnu, která se v ní tehdy odehrála: „*Během posledních měsíců mého postulátu ... jsem měla možnost činit mnoho pokání, neboť jsem se musela učit napaměť ... modlitby ve francouzštině, avšak nepodařilo se mi udržet v hlavě ani »Notre Père«, tedy »Otče náš«.* Krátce před obláčkou jsem se plně svěřila do rukou Panny Marie a ona mě vedla k Nejsvětějšímu Je-

žíšovu Srdci. Ale kam mě chtěl vést Ježíš? K poznání Otce, k nejněžnější lásce Otce. Ježíš mi dal pochopit, že vůbec neznáme velikost, dobrotu a otcovskou lásku, shovívavost, milosrdenství, něžnost a prozřetelnost, mateřskou starostlivost a pozornou laskavost, které má Otec pro každého z nás. Otec za nás obětoval svého jediného Syna a Ježíš přišel, aby nám představil Otce a aby ho miloval a prokazoval mu úctu.“

Už jako mladá dělnice v továrně si Bettina v evangeliu často se zaujetím četla Ježíšovu vroucnou, k Otci směřující prosbu o jednotu, tedy Ježíšovu velebnějskou modlitbu. V konventu mezi sestrami získala cennou praktickou zkušenost, že k dosažení jednoty a harmonie ve společenství je třeba mnoho mlčet, tiše trpět a někdy snést i nespravedlnost. I navzdory tomu je však třeba zachovat lásku ke všem, „*neboť jen v lásce je jednotu*“. A tak Bettina v den slavných slibů na svátek Narození Panny Marie roku 1928, už jako sestra Evženie, byla proniknutá jediným předsevzetím z evangelia: „*Jednota v Otci,*“ ať to stojí cokoli.

Spolek laskavosti

Ani ne za osm dní přišla 21letá sestra Evženie do mateřského domu v Lyonu, kde bylo jejím úkolem topit v kachlových kamnech a pomáhat s oblečením sester. Zakrátko sestra Evženie zjistila, že mezi generální představenou a představenou domu vládne nejednota a že i sestry jsou nejednotné, rozdělené do mnoha skupinek podle národností. Evženie mlčela, snažila se nestranně milovat každou spolusestru bez rozdílu, každému být připravená pomoci a všem vyhovět. A výsledek? „*Italka, cizinka*“ byla osočována ze všech stran. Místo jednotné rodiny zažívala sestra Evženie nelaskavé, rozhádané společenství, což ji nesmírně zatěžovalo a mátló. Cítila se prázdná, měla pocit, že selhala, dokud se jako Ježíš na Olivové hoře nezačala utíkat k Otci. U něj našla nový pokoj, sílu. Jako nikdy předtím, až nyní v Božím světle pochopila, že pravý pokoj a pravá jednotu vyvěrají jedině z Otcova srdce a že člověk je schopný přinášet jednotu a pokoj jen tehdy, když čerpá z tohoto pramene – z Otcova srdce. Ještě v ten večer si sestra Evženie najednou, bez přerušování zapsala vnuknutou modlitbu: „*Bůh je můj Otec.*“

V tomto zápase o jednotu mezi znesvářenými sestrami brzy svým nakažlivým zápallem získala pět spolusester různých národností a spolu založily *Spolek laskavosti*. Zavázaly se, že se budou láskyplně chovat ke všem spolusestrám bez rozdílu, že každé darují úsměv, a to bez ohledu na národnost a jazyk. Daly si za cíl, že za každou cenu budou mezi sebou navzájem jednotné, a tím dosáhnou jednoty se všemi ostatními. Nebeskému Otci dokonce nabídl svůj život za tuto jednotu. A byl to opravdu těžký zápas! Představená domu obvinila „malou Italku“ dokonce z toho, že je lenivá a vzdorovitá. Tato výčitka byla neopodstatněná, ale měla neblahé následky. „*Kdo nepracuje, ať ani nejí*“, zaznělo z úst představené. Vyhladovělá sestra Evženie popsala tuto situaci následovně: „*Pracovala jsem dál a mlčela jsem.*“

Spolusestra Jana z Arku ji občas dala chléb, avšak společenství jako celek zůstalo vůči sestře Evženii odmítavé, podobně jako to bylo u sestry Faustyny. „*Když mě potkaly na chodbě, volaly: »Podívejte se, svěťtice! Na oltář bude vyzdvížena se zavřenýma očima.« Byla pravda, že jsem měla pohled vždy upřený dolů k zemi, abych neviděla, která z nich mě urazila. Nechtěla jsem mít v srdci zlobu vůči nikomu. Tak jsem mohla milovat všechny a na všechny se usmívat. Ale jak moc jsem tím trpěla!*“ Bránilo jí jen několik spolusester a její dobrotivý zpovědník, místní farář Deloude.

Oběť života za poselství Otce

Při pohledu na život této těžce zkoušené sestry pověřené uklízením je patrné, že všechna utrpení byla přípravou na její velké povolání, To, že byla v roce

1932 zvolená novou generální představenou Ludovica Lotoux (1891–1935), bylo totiž v Božím plánu. Právě tato pokorná řeholnice patřila k malé hrstce těch, kteří pochopili Evženiiin duchovní rozměr. Matka Ludovica se s pokorou svěřila této tiché sestře, která o své nové představené říkala: „*Jí jsem poprvé řekla o Otci.*“ Matka Ludovica se nechala tři roky, až do své brzké smrti – zemřela ve 44 letech – vést jako dítě nebeským Otcem, jehož poselství sestře Evženii se začala krátce po jejím zvolení.

Bylo to 1. července 1932, na svátek Předrahé krve našeho Pána Ježíše Krista, když se sestře Evženii zjevil nebeský Otec a odevzdal jí poselství v jazyku, který se nikdy neučila – v latině. Jako 25letou ji tak učinil hlasatelkou své otcovské lásky: „*Nemůžu svého milovaného Syna darovat lidem podruhé, abych jim dokázal svou lásku! Kvůli tomu, abych je miloval a aby tuto lásku poznali, což bych si přál, přicházím k nim já sám ... Výchvil jsem si tento den, abych mezi lidmi začal své dílo.*“ O rok později bylo toto poselství, téměř dvacetistránkové a v dějinách Církve jedinečné, odevzdáno Mons. Caillotovi, biskupu v Grenoblu. Krátce nato sestra Evženie těžce onemocněla. „*Tento rok jsem prožila v hrozném fyzickém utrpení. Ale kolik blaženosti! ... Sama se svým Bohem... žila jsem s ním ve vroucné důvěrnosti.*“ Sestra Evženie přijímala pouze Eucharistii a trochu oslazené vody. Byl to očividně zázrak, podobně jako její náhlé a úplné uzdravení na Velikonoční noc roku 1934. Půl roku předtím postavila matka Ludovica sestru Evženii před 120 novickek a řekla jim: „*Tady je vaše nová novicmistrová. Od*

této chvíle vám bude přednášet ona.“ Potom opustila místnost. Sestra Evženie, která předtím neúspěšně zápolila s francouzštinou, k překvapení všech hovořila plynule francouzsky na téma „Eucharistie, znamení jednoty“ víc než tři hodiny.

Jako právě jmenovaná novicmistrová byla sestra Evženie podrobena výslechu přísné diecézní komise. Kvůli svěřeným poselstvím musela čelit nekonečným otázkám, hrozbám, výčtkám a obviněním. „*Před těmito doktory jsem se cítila jako ubohé děvče. Ale smála jsem se tomu, jak nedokážou pochopit, že Ježíš může Otce zjevit, komu sám chce.*“ Navzdory všemu byla statečná a z poselství, které jí bylo svěřeno, nic neodvolala ani tehdy, když jí v rámci zkoušky odvedli do bláznince a hrozili jí, že bude muset opustit klášter a jít do vězení. Krátce před Vánocemi jí potom generální představená Ludovica na vlastní zodpovědnost vzala zpět do kláštera. Řekla: „*Ke slávě Boží a abyste vždy mohla zůstat u nás, oběťuji svůj život ... Budu šťastná, když budu moct zemřít za Otce a za vás. Moje smrt bude největším svědectvím pro vaši misi.*“ Skupince sester ještě řekla: „*Velmi brzy odejdu, ale v ten den, kdy přestanete důvěřovat sestře Evženii a nebudete ji respektovat, Pán vám ji vezme a váš institut se zmenší, ba zanikne.*“ O necelé dva měsíce později, 9. února 1935, v náručí sestry Evženie zemřela matka Ludovica se slovy: „*Věřím v slávu Otce.*“ A hned nato se ukázaly viditelné duchovní plody oběti jejího života.

(Pokračování)

Z *Vítězstvo Srdca* 129/2019
přeložila a upravila -jk-

Svědectví biskupa Caillota

V roce 1932 nebeský Otec odevzdal poselství sestře Evženii Ravasio v diecézi Grenoblu. Místní biskup Mons. Alexandre Caillot (1861–1957) se naplno ujal svého úřadu a z pozice církevní autority biskupa prostřednictvím biskupské komise, složené z různých odborníků, nařídil důkladně přezkoumat okolnosti kolem poselství svěřeného sestře Evženii. Sám dozíral na průběh zkoumání. Na základě několikaleté námahy spojené s kanonickým vyšetřováním případu matky Evženie

podle norem a kritérií určených Církví, biskup Caillot dospěl k pozitivnímu výsledku, který písemně vyjádřil v rozsáhlém svědectví. Uvádíme z něj jen několik úryvků a závěrečné vyjádření, které je klíčové, proto jej citujeme v plném rozsahu.

„Uběhlo už deset let od doby, kdy jsem jako biskup z Grenoblu nařídil, aby se přezkoumaly události kolem matky Evženie. Mezitím jsem získal dostatek informací k tomu, abych jako biskup mohl Církvi předložit své svědectví. První jasný důkaz

vyplývající z procesu zkoumání jsou pravé ctnosti matky Evženie. Podle svědectví představených vynikala sestra Evženie od začátku řeholního života svou zbožností, poslušností a pokorou... Úlohu generální představené vykonávala s velkou odevzdaností a svoje povinnosti plnila svědomitě, což mohu dosvědčit ... Těch, kteří žili v její blízkosti, tak jako i mě, se zvlášť dotkla její duševní síla, která se projevovala uprostřed všech těžkostí ... Když vydvíhují její vlastnosti jako inteligenci,

schopnost správného úsudku a sílu vůle, stejně jako její kvality týkající se vedení jiných, tak to dělám proto, že se tím podle mého úsudku definitivně vylučuji všechny domnělé hypotézy ... o halucinacích, iluzích, spiritismu, hysterii a deliriu. Život sestry Evženie je ustavičným výrazem a důkazem její duchovní i celkové vyrovnanosti ...

Cílem poslání sestry Evženie je to, aby lidé poznali a uctívali Otce, a to především zavedením jeho vlastního svátku, o němž mají poprosit církev. Zkoumání ukázalo, že liturgický svátek k uctění Otce by byl plně ve shodě s učením katolické církve.

O otázkách teologů řeknu jen málo ... Jejich svědectví, které hovoří ve prospěch matky Evženie i ve prospěch nadpřirozeného vysvětlení události v jejich celistvosti, má o to větší hodnotu, že zpočátku po dlouhou dobu setrvali v nepřátelském a skeptickém postoji a i později byl jejich postoj nadále zdrženlivý. Potom, co vznesli všechny druhy námitek a matku Evženie podrobili tvrdým zkouškám, dopracovali se postupně k tomuto přesvědčení.“

Závěrečné vyjádření biskupa Caillota

„Podle svého nejlepšího vědomí a svědomí a v plném vědomí své odpovědnosti před církví vyhláším, že podle mého úsudku jen nadpřirozený a Boží zásah dokáže logicky a uspokojivě vysvětlit všechna fakta kolem poselství sestře Evženie.“

Když pomínu všechny okolnosti mimo rámec zkoumání, jeví se mi tato podstatná zkušenost plná šlechetnosti, vznešenosti a nadpřirozené plodnosti.

Pokorná řeholní sestra přizvala duše k tomu, aby se opět vrátily k pravé účtě, a to k uctívání Otce, tak jako to učil Ježíš Kristus a jak to stanovila církev ve své liturgii. Není tu nic, co by vyvolávalo obavy. Naopak, je tu cosi celkem nefalšovaného, pravého, co se plně shoduje s naukou víry. Zázračné prvky, které toto poselství doprovázejí, se mohou od hlavní události samotného poselství oddělit. I tak si poselství zachová svoji plnou hodnotu. Církev se vyjádří. Myšlenka samostatného svátku může být vzata do úvahy nezávisle na mimořádných událostech okolo osoby sestry Evženie, vycházející pouze z doktrinárních důvodů.

Myslím, že největším důkazem pravosti poslání sestry Evženie je to, jak ona sama toto krásné učení, které nám má připomínat, praktikuje v konkrétním životě. Považuji za vhodné, aby pokračovala ve svém díle.

Věřím, že tu koná Boží ruka; a po deseti letech zkoumání, rozvažování a modlitby velebím Otce za to, že uznal za vhodné vybrat si moji diecézi jako místo takového dojemného důkazu své lásky.“

*Alexandre Caillot, biskup z Grenoblu
Z Vítězství Srdce 129/2019
přeložila a upravila jk-*

Biskup Caillot byl nadmíru zkušeným a horlivým pastýřem duší. Od roku 1917 do roku 1957, tedy celých 40 let, vedl až do konce svého života diecézi Grenoble na jihovýchodě Francie. Zemřel ve vysokém věku jako 95letý a na poslední odpočinek byl v Grenoblu uložen do krypty ve velké Bazilice Srdce Ježíšova, kterou dal postavit.

V Etiopii byla objevena 1700 let stará bazilika

Zbytky 1700 let staré křesťanské baziliky nalezené v Etiopii vrhají nové světlo na příchod křesťanství do oblasti subsaharské Afriky. V Beta Samati, starověkém městě vybudovaném aksumskou civilizací, objevili archeologové křesťanskou baziliku římského typu. Pravděpodobně šlo o budovu postavenou Římany k administrativním účelům a posléze adaptovanou na bohoslužebné místo.

Objev křesťanského kostela dokládá, jak rychle se křesťanství šířilo tehdejší obchodní sítí pokračující od Středozemního moře přes Rudé moře dále do Afriky a jižní Asie, a vrhá nové světlo na tuto oblast, o níž historici mno-

ho nevědí. Podle Aarona Buttse, profesora semitských a egyptských jazyků na Washingtonské katolické univerzitě, jde o nejranější doložený kostel v Etiopii a v subsaharské Africe. Aksumské království patřilo k nejvlivnějším starověkým civilizacím a zůstává nadále jednou z nejméně prozkoumaných kapitol. Vykopávky v Beta Samati na severu Etiopie pomáhají zaplnit významné mezery v poznání preaksumské a aksumské civilizace.

V okolí baziliky byly nalezeny profánní i náboženské artefakty, včetně zlatého prstenu, zvířecích figurek, křížů, pečeti a platidel. Archeologové objevili také desku s vyrytým křížem a starým

etiopským nápisem „ctihodný“. Neda- leko východní stěny baziliky pak našli nápis s prosbou, aby „nám Kristus byl milostivý“.

Město Beta Samati existovalo již za tzv. preaksumské civilizace kolem roku 750 před Kristem a bylo opuštěno zhruba po 1200 letech, kolem roku 650 našeho letopočtu. Archeologové je objevili v roce 2009 a dosud pokračují ve výzkumu tohoto důležitého obchodního a společenského centra Afriky, které ve velmi rané době konvertovalo z polyteismu ke křesťanství.

*Zdroj: www.vaticannews.va/cs.html,
2. 1. 2020*

Fabrice Hadjadj: Ekologickou zátěží nejsou děti, ale konzumismus

Naši planetu neničí děti, ale konzumní životní styl, zdůrazňuje francouzský filosof a spisovatel Fabrice Hadjadj.

Pro deník *Le Figaro* komentoval graf připravený ekologickým časopisem *Environmental Research Letters*. Tabulka ilustruje, jak lze omezit roční emise kyslíčnicku uhličitého, když rezignujeme na užívání tradičních žárovek, sušiček na prádlo, masa nebo automobilu. Jako poslední položka figurovalo dítě: vzdáme-li se jednoho dítěte, omezíme emise CO₂ o 58 tun.

Fabrice Hadjadj ukazuje na nebezpečí a převratnost tohoto pojetí. Užitékové

předměty byly totiž postaveny na roveň člověka. Autoři tabulky kromě toho neupřesňují, v čem by měla podle nich spočívat eliminace dětí škodlivých pro životní prostředí. Francouzský filosof rovněž připomíná, že ekologové ze zmíněného časopisu sami přiznávají, že hlavním problémem není počet dětí, nýbrž konzumní společnost, v níž přicházejí na svět. Amišové, kteří mají v průměru 8 až 10 dětí, jsou daleko přátelštější k životnímu prostředí než obyvatelé New Yorku.

Francouzský filosof zdůrazňuje, že velké rodiny se naopak chovají ekologicky. Mají méně času na zábavy škodící

životnímu prostředí, méně věcí vyhazují, oblečení se předává mezi sourozenci. Naopak ten, komu se nedostává naděje, aby předával život, se nutně uchyluje k zábavě, konzumu nebo cestování, aby si sám nahrazoval to, co jiným dávají rodinné vazby. Hadjadj, který ve svém díle a působení usiluje o šíření integrální ekologie, připomíná, že v úsilí o ochranu naší planety nesmíme zapomenout, že člověk je vyvrcholením stvoření. Jedině on dokáže obdivovat krásu, reflektovat biodiverzitu a chránit ji.

*Zdroj: www.vaticannews.va/cs.html,
3. 1. 2020*

Skrze Marii přišla na svět spása -

dokončení homilie papeže Františka ze str. 2

tělo obětováno na profánních oltářích reklamy, zisku, pornografie a vykořisťováno jako užitéková plocha. Je třeba je vysvobodit z konzumismu, respektovat a ctít. Je nejušlechtlejším tělem světa, jež počalo a přivedlo na svět Lásku, která nás spasila! Ponižováno je dnes také mateřství, protože jediný zajímavý růst je ten ekonomický. Jsou matky, jež riskují neschůdnou cestu v zoufalé snaze dát plodu svého lůna lepší budoucnost a jsou pokládány za přebytečná čísla lidmi, kteří mají plná břicha věcí, ale prázdná srdce bez lásky.

Narozený ze ženy. Podle biblického podání je žena vrcholem tvorstva a jakousi syntézou veškerého stvoření. Spočívá v ní totiž účel samotného stvoření: rodit a opatrovat život, být ve společenství se vším a uchovávat všechno. To činí Madona v dnešním evangeliu: „Maria“ – stojí v textu – „to všechno uchovávala v srdci a rozvažovala o tom.“ (Lk 2,19) Uchovávala všechno: radost z Ježíšova narození a zármutek nad odepřenou pohostinností v Betlémě; Josefovou lásku a úžas pastýřů; přísliby i nejistoty pro budoucnost. Všechno si brala k srdci a ve svém srdci to dávala na místo, i protivenství. Ve svém srdci uspořádala s láskou každou věc a všechno svěřovala Bohu.

Toto Mariino počínání ukazuje evangelium ještě podruhé, když na konci Ježíšova skrytého života podává, že „jeho matka to všechno uchovávala ve svém srd-

ci“ (Lk 2,51). Toto opakování nám dává na srozuměnou, že uchovávaní v srdci nebylo pro Madonu občasným pěkným gestem, nýbrž jejím zvykem. Ženě je vlastní, že si život bere k srdci. Žena ukazuje, že smyslem života není další a další produkce věcí, nýbrž uchovávaní toho, co je. Pouze ten, kdo se dívá srdcem, vidí dobře, protože umí „vidět dovnitř“, tedy člověka přes jeho chyby, bratra za jeho křehkostmi, naději v těžkostech; vidí Boha ve všech.

Ptejme se na začátku nového roku: „Umím se na lidi dívat srdcem? Mám na srdci lidi, se kterými žiji? Anebo jim ubližuji řečmi?“ A zejména: „Je ve středu mého srdce Pán? Anebo jiné hodnoty, zájmy, kariéra, bohatství a moc?“ Jedině budeme-li mít život na srdci, dokážeme si jej hledět a překonat lhostejnost, která na nás doléhá. Prosme o milost žít tento rok s touhou brát si druhé k srdci a opatrovat druhé. A chceme-li lepší svět, který bude domovem míru a nikoli nádvořím války, mějme na srdci důstojnost každé ženy. Ze ženy se narodil Kníže pokoje. Žena je dárkyní a prostřednicí pokoje a má se plně podílet na rozhodovacích procesech. Neboť, až budou moci ženy rozdávat svoje dary, bude svět jednotnější a pokojnější. Vymoženost pro ženu je proto vymožeností pro celé lidstvo.

Narozen ze ženy. Hned po svém narození se Ježíš zračí v očích ženy, ve tváři

svoji matky. Od ní se mu dostalo prvního pohlazení a s ní si vyměnil první úsměv. S ní zahájil revoluci něhy. Církev hledící na Dítě Ježíše je povolána v ní pokračovat. I ona je totiž jako Maria ženou a matkou. Církev je ženou a matkou a v Madoně nachází svoje indentifikační rysy. Dívá se na ni, neposkvrněnou, a cítí se povolána odporovat hříchu a zesvětštění. Dívá se na ni, která byla plodná, a cítí se povolána zvěstovat Pána a rodit jej v životech. Dívá se na ni, matku, a cítí se povolána přijímat každého člověka jako dítě.

Přiblížením k Marii nachází Církev svůj střed a svoji jednotu. Nepřítel lidské přirozenosti, ďábel, však usiluje o její rozdělení a klade na první místo rozdíly, ideologie, dílčí myšlenky a stranickost. Nepochopíme však Církev, pokud se na ni díváme z hlediska struktur, programů, zaměření, ideologií a funkcí. Něco z ní pochopíme, avšak nikoli srdce Církev. Církev má totiž srdce matky. A my děti dnes vzýváme Matku Boží, která nás sjednocuje ve věřící lid. Ó Matko, zrod' v nás naději, přines nám jednotu. Ženo spásy, svěřujeme ti letošní rok, opatruj jej ve svém srdci. Vzýváme tě, Svatá Matko Boží. Všichni třikrát ve stoje společně zvolíme: Svatá Matko Boží, Svatá Matko Boží, Svatá Matko Boží!

*Přeložil Milan Glaser,
Česká sekce Rádía Vatikán
(Redakčně upraveno)*

Pondělí 20. 1. 2020

6:05 Pro víta mundi: P. Peter Krenický **6:50** Za tajemstvím šumavských lesů **7:40** Výpravy do divočiny: Pomáháme jim přežít **8:45** V pohorách po horách (27. díl): Ďurkovec – Bukovské vrchy **9:00** Živě s Noe [L] **9:20** Expedice Rembaranka: Lidé doby kamenné **10:05** Biblická studna **11:05** Legenda jménem Vesmír: DCŽM Vesmír **11:15** Živě s Noe [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Mnišství – příběhy lidí a pouští: Samota a společenství **13:40** Příroda kolem nás: gepard a ledňáček **14:00** Živě s Noe [L] **14:35** Misijní magazín (3. díl): Misie a dobrovolníci **15:35** V souvislostech **16:00** Noční univerzita: P. Petr Karas – Hledání ztracených **17:15** Víra do kapsy: Jak odpustit? **17:30** Zachraňme kostely (7. díl): Kostel sv. Markéty ve Skytalech **18:00** Živě s Noe [P] **18:30** S Hubertem do lesa: Případ pro ptáčka [P] **18:45** Sedmihlášky (93. díl): Kamarádím s ptáčkem **18:55** Szidi Tobias & band **19:35** Církev za oponou: Celibát [P] **19:50** Přejeme si... **20:05** FATIMA: Poselství Rusku [P] **20:50** ARTBITR – Kulturní magazín (89. díl) [P] **21:00** Filipíny – SILSILA – Ve spojení s Všemohoucím **21:30** Živě s Noe [P] **22:10** Kulatý stůl: Dezinformace – jak a proč na ně? **23:45** Terra Santa News: 15. 1. 2020 **0:10** Noční univerzita: P. Jacques Philippe – Ošetřil jeho rány (2. část) **1:10** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 21. 1. 2020

6:05 Pro víta mundi: Msgr. Josef Veselý **6:50** Jaroslav Martinásek **7:45** Poletuchy: Na skok do Štramberka **8:35** V souvislostech **9:00** Živě s Noe [L] **9:20** Víra do kapsy: Jak odpustit? **9:35** Hlubinami vesmíru s Mgr. Jakubem Rozehnalem, 1. díl **10:20** Muzikanti, hrajte **10:50** Sedmihlášky (93. díl): Kamarádím s ptáčkem **10:55** S Hubertem do lesa: Případ pro ptáčka **11:15** Živě s Noe [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Práce jako na kostele **13:05** Mezi pražci (83. díl): Leden 2020 **13:50** V pohorách po horách (27. díl): Ďurkovec – Bukovské vrchy **14:00** Živě s Noe [L] **14:35** Misijní magazín (4. díl): Argentina **15:40** Vincent Hložník, umělec evropského formátu **16:00** Outdoor Films s Marcelou Krplovou (76. díl): Uganda, Rwanda **17:15** Vysočina – odkaz Josefa Jambora **18:00** Živě s Noe [P] **18:30** S Hubertem do lesa: Veverčí záchranáři [P] **18:45** Sedmihlášky (93. díl): Kamarádím s ptáčkem **18:50** Animované biblické příběhy: Daniel **19:20** Meditační kaple sv. Jana Pavla II. v Ústí nad Orlicí **19:30** Zpravodajské Noeviny: 21. 1. 2020 [P] **19:50** Přejeme si... **20:05** Buon giorno s Františkem [L] **21:00** Světlo pro Evropu (20. díl): Sucho **21:10** Řeckokatolický magazín (227. díl) [P] **21:30** Živě s Noe [P] **22:10** Vyvolení: hudebně-taneční představení **23:35** Terra Santa News: 15. 1. 2020 **0:00** Večer chval (83. díl): Brno Worship **1:10** Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 22. 1. 2020

6:05 Noční univerzita: P. Petr Karas – Hledání ztracených **7:20** V pohorách po horách (18. díl): Rabštejn – Hrubý Jeseník **7:30** V dobrém sa rozjedem: Rožnovské slavnosti 2019 **9:00** Živě s Noe [L] **9:20** Přímý přenos generální audience papeže [L] **10:25** Zpravodajské Noeviny: 21. 1. 2020 **10:50** ARTBITR – Kulturní magazín (89. díl) **11:00** S Hubertem do lesa: Veverčí záchranáři **11:15** Živě s Noe [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Kostel na předměstí **13:00** Víra do kapsy: Jak odpustit? **13:15** FATIMA: Poselství Rusku **14:00** Živě s Noe [L] **14:35** Misijní maga-

TELEVIZE DOBRÝCH ZPRÁV

■ Vysílání denně 6.00 – 1.00 hod.
■ Denně: 8.00; 16.00 hod. – programová nabídka TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

zín (5. díl): Ukrajina **15:40** Zpravodajské Noeviny: 21. 1. 2020 **16:05** Expedice Rembaranka: Lidé doby kamenné **16:50** Cvrlíkání (74. díl) **18:00** Živě s Noe [P] **18:30** S Hubertem do lesa: Lesní studánka [P] **18:45** Sedmihlášky (93. díl): Kamarádím s ptáčkem **18:55** Sierra Leone: Ježíš v ulicích **19:30** Terra Santa News: 22. 1. 2020 [P] **19:50** Přejeme si... **20:05** Adorace [L] **21:10** Opřu se o florbalovou hůl **21:30** Živě s Noe [P] **22:10** Noční univerzita: PhLic. Kateřina Lachmanová, ThD. – Milosrdenství je akční **23:10** Generální audience papeže Františka **23:35** Guyanská Diana **0:05** Mnišství – příběhy lidí a pouští: Samota a společenství **0:55** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 23. 1. 2020

6:05 Pro víta mundi (1. díl): Doc. ThDr. MUDr. Mgr. Jaroslav Max Kašparů, Ph.D. **6:45** Povolání – Sestra Olga **7:00** Jak potkávat svět (75. díl): S multiinstrumentalistou Michalem Žáčkem **8:25** Světlo pro Evropu (20. díl): Sucho **8:35** Terra Santa News: 22. 1. 2020 **9:00** Živě s Noe [L] **9:20** Kulatý stůl: Dezinformace – jak a proč na ně? **10:55** Sedmihlášky (93. díl): Kamarádím s ptáčkem **11:00** S Hubertem do lesa: Lesní studánka **11:15** Živě s Noe [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace **12:50** Muzikanti, hrajte **13:15** Církev za oponou: Celibát **13:35** Generální audience papeže Františka **14:00** Živě s Noe [L] **14:35** Misijní magazín (6. díl): Malawi **15:35** Slovanský Velehrad **16:00** Zpravodajské Noeviny: 21. 1. 2020 **16:20** Eva Pilarová – 55 let na scéně: Lucerna Praha **17:45** V pohorách po horách (27. díl): Ďurkovec – Bukovské vrchy **18:00** Živě s Noe [P] **18:30** S Hubertem do lesa: Na srnky se nesahá [P] **18:45** Sedmihlášky (93. díl): Kamarádím s ptáčkem **18:50** Legenda jménem Vesmír: DCŽM Vesmír **19:00** Večeře u Slováka: 3. neděle v mezidobí [P] **19:30** Zpravodajské Noeviny: 23. 1. 2020 [P] **19:50** Přejeme si... **20:05** Letem jazzem (7. díl): Pořad nejen pro milovníky jazzu na téma ... [L] **21:20** V pohorách po horách (64. díl): Dráteničky **21:30** Živě s Noe [P] **22:10** Jde o život (3. díl): Modlitba II. **23:45** Zachraňme kostely (7. díl): Kostel sv. Markéty ve Skytalech **0:10** Zpravodajské Noeviny: 23. 1. 2020 **0:30** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 24. 1. 2020

6:05 Zpravodajské Noeviny: 23. 1. 2020 **6:25** Noční univerzita: PhLic. Kateřina Lachmanová, ThD. – Milosrdenství je akční **7:25** Velehrad v době nesvobody **7:50** Mnišství – příběhy lidí a pouští: Samota a společenství **8:40** Víra do kapsy: Jak odpustit? **9:00** Živě s Noe [L] **9:20** Stopy ve sněhu **10:10** FATIMA: Poselství Rusku **10:55** Sedmihlášky (93. díl): Kamarádím s ptáčkem **11:00** S Hubertem do lesa: Na srnky se nesahá **11:15** Živě s Noe [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Ukrajina – Nádherné svědectví sester z Ukrajiny

13:20 Szidi Tobias & band **14:00** Živě s Noe [L] **14:35** Misijní magazín (7. díl): Misie a hudba s Jiřím Pavlicou **15:35** Zpravodajské Noeviny: 23. 1. 2020 **16:00** Buon giorno s Františkem **16:55** Kde končí Evropa III.: Balkán: Zústat, či odejít? **17:50** Oto Mádr **18:00** Živě s Noe [P] **18:30** S Hubertem do lesa: Náčelník Dravec [P] **18:45** Sedmihlášky (93. díl): Kamarádím s ptáčkem **18:55** Angola: Nepřestanu chodit ulicemi **19:50** Přejeme si... **20:05** Kulatý stůl: Život v multikulturním světě **21:40** Živě s Noe [P] **22:20** Poletuchy: Na skok do Štramberka **23:10** Silva Gabreta: Jak se rodí šumavský horský les **23:45** U NÁS aneb Od cimbalu o lidové kultuře (152. díl): Folklorní tančírna – Slezsko **1:05** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 25. 1. 2020

6:05 Pro víta mundi (2. díl): Doc. ThDr. MUDr. Mgr. Jaroslav Max Kašparů, Ph.D. **6:50** Princ, který si vyzval Dona Boska **7:40** Sierra Leone: Ježíš v ulicích **8:15** Zachraňme kostely (7. díl): Kostel sv. Markéty ve Skytalech **8:40** S Hubertem do lesa: Náčelník Dravec **8:55** Sedmihlášky (93. díl): Kamarádím s ptáčkem **9:00** Animované biblické příběhy: Daniel **9:35** Expedice Rembaranka: Lidé doby kamenné **10:15** GOODwillBOY IV. (8. díl) **10:55** V posteli POD NEBESY IV. (8. díl) **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Angelus Domini [P] **12:10** Zpravodajské Noeviny: 23. 1. 2020 **12:30** Terra Santa News: 22. 1. 2020 **12:50** Večeře u Slováka: 3. neděle v mezidobí **13:20** Obdarovávání – Otec Radek **13:40** Letem jazzem (7. díl): Pořad nejen pro milovníky jazzu na téma ... **14:50** Mnišství – příběhy lidí a pouští: Jeruzalém a Gaza **15:45** Síla tradice: MFF Strážnice 2018 [P] **17:30** Nešpory ze svátku Obrácení sv. Pavla na zakončení Týdne modliteb za jednotu křesťanů [L] **19:05** Světlo pro Evropu (20. díl): Sucho **19:20** V pohorách po horách (28. díl): Hostýn a Skalný – Hostýnské vrchy **19:30** V souvislostech [P] **19:50** Přejeme si... **20:05** Outdoor Films s Petrem Góreckim (86. díl): Cestování je dobrodružství [P] **21:40** Irák – Bagdád: Naslouchejte mučedníkům [P] **22:15** Živě s Noe **23:25** Misio magazín: Leden 2020 **0:30** O zaniklé Karviné **1:15** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 26. 1. 2020

6:05 Pro víta mundi: Ing. Stanislav Juránek **6:50** Dům nejen ze skla **7:55** Řeckokatolický magazín (227. díl) **8:10** Večeře u Slováka: 3. neděle v mezidobí **8:40** Církev za oponou: Celibát **8:55** Misie naživo (21. díl): s pracovníky misijní organizace Likvidace lepry **10:00** Mše svatá z kostela Nanebevzetí Panny Marie, Šlapanice [L] **11:20** Víra do kapsy: Konflikty, žádná tragédie **11:35** ARTBITR – Kulturní magazín (89. díl) **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** V souvislostech **12:40** Světlo pro Evropu (20. díl): Sucho **12:50** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne **13:35** Muzikanti, hrajte **14:05** Outdoor Films s Petrem Góreckim (86. díl): Cestování je dobrodružství **15:40** Noční univerzita: PhLic. Kateřina Lachmanová, ThD. – Milosrdenství je akční **16:35** Příroda kolem nás: Surikata a labuť [P] **16:50** Živě s Noe **18:00** Sedmihlášky (99. díl): Nepůjdu já za masára **18:05** Animované biblické příběhy: Ester **18:30** Jak potkávat svět (75. díl): S multiinstrumentalistou Michalem Žáčkem **19:50** Přejeme si... **20:05** Expedice Rembaranka: Umění přežít [P] **20:50** Bach trochu jinak: Benefiční koncert [P] **21:50** V souvislostech **22:15** Buon giorno s Františkem **23:10** Indie: Jeden **23:40** Polední modlitba Sv. otce Františka **0:05** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne **0:45** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pondelok 20. 1. o 13:55 hod.:
Večerná univerzita (Štepan Smolen: Bud', kde si)

Výzvy pre súčasné kresťanstvo. Rady púštnych otcov (nielen) mladým o tom, ako ísť proti duchu doby.

Utorok 21. 1. o 21:15 hod.:
Vatikánsky tajný archív (dokument)

Film ukazuje štruktúru a obsah pápežského archívu založeného už v 7. storočí. Nechajte sa vtiahnuť do úžasnej prehliadky listín s príbehmi nevyčísliteľnej hodnoty.

Streda 22. 1. o 16:30 hod.:
Požehnaný tvój ľud v Egypte (dokument)

Egyptské kresťanstvo sprevádza mnoho nezvyčajných znakov. Jedným z nich je kríž vytetovaný na ruke, aby veriaci ani v čase skúšky nezabudol na svoje hodnoty a na svoj zdroj sily. Katolícka cirkev pomáha postihnutým, ako len vládze. No neistota v krajine vyvolala masový exodus kresťanov.

Štvrtok 23. 1. o 17:00 hod.: Spolu (Lekár)

Starký nazval Žofku samaritánom. To preto, že mu pomohla, keď mu prišlo nevoľno. Čo znamená byť samaritánom? Navštívime spolu so

Žofkou a Jakobom lekára a zistíme, čo robíť, ak niekto potrebuje rýchlu zdravotnú pomoc.

Piatok 24. 1. o 17:00 hod.:
Kulmenie (Jozef Kováčik: Karl May)

Keď chodil do školy, otec ho nútil prepisovať všetky knihy, ktoré sa v dome nachádzali, aby podporil jeho vzdelávanie. Z toho dôvodu sa dokonca pokúsil o útek z domu. Neskôr sa z neho stal známy autor dobrodružných príbehov indiánov a kovbojov.

Sobota 25. 1. o 20:30 hod.:
Don Camillo a ctihodný Peppone (film)

Dona Camilla rozhněvá Pepponeho zámer kandidovať v nadchádzajúcich voľbách za senátora. Predstava, ako má Peppone ešte väčší vplyv než doteraz, podnieti Dona Camilla sabotovať jeho šance vyhrať voľby.

Nedeľa 26. 1. o 16:05 hod.: Spojení oceánom

Z upršaného predmestia Vancouveru vám prinesieme ďalší zaujímavý príbeh. S Ľubomírom Demčákom sa porozprávame o jeho ceste do Kanady, ale aj o každodennej Božej prítomnosti v našich životoch. Moderuje Lukáš Kekelák.

V sobotu 15. února 2020 se uskuteční MODLITEBNÍ DEN KE CTI PANNY MARIE, MATKY VŠECH NÁRODŮ (zjevení Panny Marie v Amsterdamu) **v městské sportovní hale v Nitre na Slovensku.** Bohatý program tvorí nejen modlitby a adorace, ale i svědectví a katecheze. Autobus pojedje z Valašského Meziříčí po trase Vsetín, Valašské Klobouky, Trenčín. **Přihlášky u Václava Chládky, tel. 731 621 222.**

BREVIÁŘ PRO LAIKY
18. – 25. LEDNA 2020

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 19. 1.		PO 20. 1.		ÚT 21. 1.		ST 22. 1.		ČT 23. 1.		PÁ 24. 1.		SO 25. 1.	
Antifona	919	1029	934	1045	1708	1924	964	1077	980	1096	1734	1953	1286	1426
Žalm	784	883	783	881	786	884	784	883	784	883	783	881	783	881
Ranní chvály:														
Hymnus	920	1029	935	1045	1709	1926	964	1078	981	1096	1734	1953	1286	1426
Antifony	920	1030	935	1046	1283	1423	965	1079	981	1097	998	1115	1286	1427
Žalmy	921	1030	936	1046	813	914	965	1079	981	1097	998	1115	813	914
Krátké čtení a zpěv	923	1033	938	1049	1283	1423	969	1083	985	1101	1735	1954	1287	1427
Antifona k Zach. kantiku	688	777	939	1050	1283	1423	969	1083	985	1101	1735	1954	1287	1427
Prosby	924	1034	939	1050	1711	1927	969	1084	985	1101	1724	1943	1675	1894
Závěrečná modlitba	689	778	1282	1422	1283	1423	1285	1425	986	1102	1285	1425	1287	1428
Modlitba během dne:														
Hymnus	925	1035	940	1051	954	1067	970	1085	986	1103	1003	1120	792	890
Antifony	925	1036	940	1051	955	1068	971	1085	987	1103	1004	1121	1287	1428
Žalmy	926	1036	940	1052	955	1068	971	1085	987	1103	1004	1121	1019	1138
Krátké čtení	927	1038	943	1054	957	1070	973	1088	989	1106	1006	1124	1288	1428
Závěrečná modlitba	689	778	943	1054	957	1071	973	1088	990	1106	1006	1124	1287	1428
Nešpory:														
SO 18. 1.														
Hymnus	915	1024	929	1039	944	1056	1714	1932	975	1090	991	1108	1736	1955
Antifony	916	1025	929	1040	945	1057	1284	1424	976	1091	992	1109	1009	1126
Žalmy	916	1025	930	1040	945	1057	1715	1932	976	1091	992	1109	1009	1126
Kr. čtení a zpěv	918	1027	933	1043	947	1060	1284	1424	979	1094	995	1112	1737	1956
Ant. ke kant. P. M.	688	777	689	778	948	1060	1284	1424	979	1094	995	1112	1737	1956
Prosby	918	1028	933	1044	948	1060	1718	1936	979	1095	995	1112	1731	1950
Záv. modlitba	689	778	689	778	1282	1422	1283	1423	1285	1425	996	1113	1285	1425
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398

Liturgická čtení
Neděle 19. 1. – 2. neděle v mezidobí

1. čt.: Iz 49,3.5–6
 Ž 40(39),2+4ab.7–8a.8b–9.10
 Odp.: srov. 8a+9a (*Hle, přicházím, Pane, splnit tvou vůli.*)
 2. čt.: 1 Kor 1,1–3
 Ev.: Jan 1,29–34

nebo votivní mše za jednotu křesťanů:

1. čt.: Dt 30,1–4
 Jer 31,10.11–12ab.13cd+14b
 Odp.: srov. 10c (*Pane, shromáždí svůj rozptýlený lid!*)
 Nebo: *Aleluja.*
 2. čt.: 1 Kor 1,10–13
 Ev.: Mt 18,19–22
 (*nebo jiná čtení z Lek. VI/1*)

Pondělí 20. 1. – nezávazná památka sv. Fabiána nebo sv. Šebestiána

1. čt.: 1 Sam 15,16–23
 Ž 50(49),8–9.16bc–17.21+23
 Odp.: 23b (*Kdo žije správně, tomu ukážu Boží spásu.*)
 Ev.: Mk 2,18–22

Úterý 21. 1. – památka sv. Anežky Římské

1. čt.: 1 Sam 16,1–13
 Ž 89(88),20.21–22.27–28
 Odp.: 21a (*Nalezl jsem Davida, svého služebníka.*)
 Ev.: Mk 2,23–28

Středa 22. 1. – nezávazná památka sv. Vincence

1. čt.: 1 Sam 17,32–33.37.40–51
 Ž 144(143),1.2.9–10
 Odp.: 1a (*Veleben buď Hospodin, má Skála.*)
 Ev.: Mk 3,1–6

Čtvrtek 23. 1. – ferie

1. čt.: 1 Sam 18,6–9; 19,1–7
 Ž 56(55),2–3.9–10.11–12.13
 Odp.: 5bc (*V Boha důvěřuji, nebudu se bát.*)
 Ev.: Mk 3,7–12

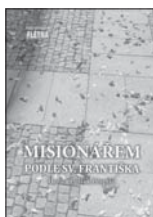
Pátek 24. 1. – památka sv. Františka Saleského

1. čt.: 1 Sam 24,3–21
 Ž 57(56),2.3–4.6+11
 Odp.: 2a (*Smiluj se nade mnou, Bože, smiluj se!*)
 Ev.: Mk 3,13–19

Sobota 25. 1. – svátek Obrácení sv. Pavla

1. čt.: Sk 22,3–16 nebo Sk 9,1–22
 Ž 117(116),1.2
 Odp.: Mk 16,15 (*Jděte do celého světa a hlásejte evangelium.*)
 Nebo: *Aleluja.*
 Ev.: Mk 16,15–18

BŮH V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA

MISIONÁŘEM PODLE SV. FRANTIŠKA
Honza Pošták Pospíšil

Autor v této knížce ukazuje na nekonečnou Boží lásku k člověku – jednak na příkladu svého života a pak v příbězích z františkánských misii po České republice, jichž se zúčastnil. V úplně prvním příběhu (povídce) se vrací ke svému zážitku těsně po operaci páteře, kdy mu byl na nemocničním lůžku poodhrnut závoj zahalující majestát Boží síly – schopné v mžiku destruovat i tvořit vesmír a zároveň nás laskavě milovat...

FLÉTNA • Brož., A6, křídový papír, 64 stran, 75 Kč

VE VĚTRU O KRAJINĚ, LÁSCE A TICHU
Eduard Kejnovský • Ilustrace Ivana Karásková

Knížka brněnského vědce genetika je mozaikou pestrobarevných střípků myšlenek, pocitů, snů, rozhovorů, do níž autor začlenil vše, co na něj naléhá – krajinu kolem nás a její proměny, lidské hemžení a vztahy mezi lidmi, lidská toužení po lásce, přátelství, svobodě i Bohu. Dotýká se také otázek vědeckého bádání, vztahu rozumu a emocí i tématu smrti.

Cesta • Váz., křídový papír, 117x167 mm, 172 stran, 168 Kč

HLEDÁME SVĚ POVOLÁNÍ

POROZUMĚT BOŽÍMU VOLÁNÍ • RŮZNÉ ASPEKTY ROZLIŠOVÁNÍ ŽIVOTNÍ CESTY

Josef Maureder • Z němčiny přeložil Jan Zámečník
Odborná revize textu Václav Dlapka SJ • Odpovědná redaktorka Ludmila Martinková

Kniha chce čtenáři pomoci objevit a žít vlastní povolání, které má jako člověk, křesťan a Ježíšův učedník. Autor předkládá stříž-

livá a rozumná kritéria, podle nichž lze posuzovat známky povolání, a upozorňuje na důležitost nenásilného duchovního doprovázení. Ukazuje čtenáři cestu k plnosti života, k důvěře v Boha, který člověka vede, ale neutlačuje a dává mu velkou svobodu. Píše realisticky, současným jazykem a čtivě. Knižka bude cennou pomůckou především mladým lidem, kteří hledají svou životní cestu. Nepochybně ji uvítají také ti, kdo je doprovázejí, nebo formátoři kandidátů zasvěceného života.

Karmelitánské nakladatelství
Druhé vydání

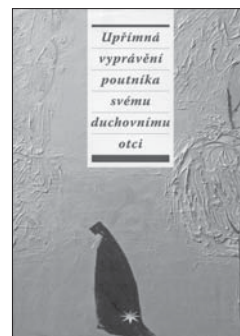
Brož., 115x180 mm, 112 stran, 179 Kč

O MODLITBĚ

UPŘÍMNÁ VYPRÁVĚNÍ POUTNÍKA SVĚMU DUCHOVNÍMU OTCI

Přeložil Petr Vítámvás • Odpovědný redaktor Pavel Ambros
Úvod Richard Čemus

Knihy seznamuje s tzv. modlitbou Ježíšovou, kterou východní křesťané praktikují ve formě „modlitby srdce“ či „hesychastické modlitby“. Setkávají se zde metody modlitby Východu a Západu a vedou čtenáře k tomu, aby se obraceli k Ježíši celým svým srdcem.

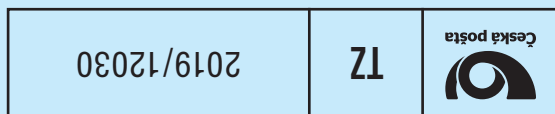

Refugium Velehrad-Roma
Třetí vydání

Váz., 130x190 mm, 296 stran, 290 Kč

Naše prodejna v Olomouci na Dolním náměstí 24 je otevřena také v sobotu v době od 8 do 12 hodin.

Objednávky knih – tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803 • Matrice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz • Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

Matrice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1

SVĚTLO – týdeník Matrice cyrilometodějské, spol. s r. o., vydává Matrice cyrilometodějská, spol. s r. o., Olomouc – IČO 00533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Redakce: Šéfredaktor Mgr. Daniel Dehner, redaktor Mag. Theol. Tomáš Kiml. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznámena to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matrice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky týdeníku: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz). Registrací značka MK CR E 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: CD Photo s.r.o., Chrenovská 21/14, 949 01 Nitra, telefon 00421 903 263 525; podávání novinových zásilek povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, č. j. 3335-OPC zo dne 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzugasorje aj.), se podřizujeme konečnému usudku církve. Nevyžadane nezveřejněné příspěvky nevracíme.